

Slovenski PRIJATELJ.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 12. V Celovcu 15. decembra 1882. XXXI. tečaj.

Pridiga za nedeljo pred novim letom.

(Kaj nas pretečeno leto učí.)

„Popotni smo in ptuji, kakor vsi naši očetje, naši dnevi na zemlji so kakor senca, in nobenemu ni tukaj ostati.“
(I. Kralj. 29, 15.)

V v o d.

Poglejte, ljubi moji! bistro vodo, ki po gladkem potoku hitro teče in val za valom izgine; pogledajte veselo ptičico, kako hitro po zraku leti, da jo kmalu iz oči zgubimo; pogledajte nagli blisk, ki iz oblakov švigne hitrejše, kakor si zamoremo misliti: ravno tako in še bolj hitro se čas našega življenja raztega. Staro leto s svojimi tri sto in pet in šestdesetimi dnevi je pred kratkimi urami utonilo v globokem morji neznane večnosti, in nikoli ga ne bo več nazaj; nikoli več.

Oj bratje in sestre moje! je li mogoče? je-li res ali ne, da je tako naglo preteklo leto, toliko dolgočasnih dnevov, toliko dolgih noči — vse je minulo, kakor ponočne sanje, od katerih zjutraj drugega ne vemo, kakor da se nam je nekaj sanjalo.

Vsi, ki smo zdaj tukaj, smo se za eno leto postarali in smo za tri sto pet in šestdeset dni bliže groba, bliže smerti, bliže pekla ali nebes; zakaj popotni smo in ptuji, kakor vsi naši očetje, govori sv. pismo, naši dnevi na zemlji so kakor senca in nobenemu ni tukaj ostati.“ — Jutre sicer spet začnemo novo leto, ali bomo ga pa tudi preživelí, to je našim očem zakrito; ali bo srečno ali ne-

srečno, to ni nobenemu znano, in koliko ur, koliko tednov še imamo živeti, to ve le sam Bog, ki ima življenje in smert v svoji oblasti. Toda naj živimo eno leto ali en teden, naj umerjemo danes ali jutre, nad tem ni veliko ležeče, samo za to moramo skrbeti, da srečno dojdemo v sv. nebesa; kaj namreč pomaga človeku, ako celi svet pridobi, na svoji duši pa škodo terpi? — Zatorej spoznajmo danes, kako neumni smo bili letos, ko smo za truplo in posvetne reči toliko skrbeli, dušo in večnost pa smo v nemar pustili; zapomnimo si dve resnici, katere nas pretečeno leto uči, ter si jih globoko v serce vtisnimo: Na svetu ni nobene stanovitnosti, vse je minljivo, neresnično, to bomo premišljevali v II. delu; naši dnevi tekó zmiraj naprej in leto za letom mine dokler ne pride gotova smert, to pa v II. delu.

Vi pa preljubi poslušalci! odprite svoja ušesa, če vam je boljšanje vašega življenja kaj na sercu, in poslušajte me vsaj danes z voljnim duhom.

I. del.

Nič stanovitnega se ne najde pod solncem in vse posvetno je nečimerno in minljivo; to je prva resnica, katero nam pretečeno leto oznanuje. — Ozrimo se nazaj na naša leta — kako kratka se nam zdijo, kako hitro so pretekla! Nekateri med nami šteje postavim dvajset let, ali zdi se mu, da je še le komaj iz zibele prišel; drug šteje trideset let, pa misli, da je še le živeti začel, tretji pa šteje štirideset let in meni, da si je še komaj malo po svetu pogledal; četrti šteje petdeset let in moči ga zapuščajo, ali on se še zmiraj za mladega derži; peti in šesti šteje šestdeset in sedemdeset in tudi več let, njegovi lasje so se pobelili, njegova kri je zmerznjena, in ko na robu groba stoji, se prestraši: „sedemdeset, osemdeset let bi bil jes živél, pravi, kako je to mogoče, ker meni se zdijo ta leta, kakor včerajšnji dan! — Glejte! tako kratka je pot med zibelo in grobom, in mi neumneži jo deržimo za tako dolgo! Ravno tako kratko terpi tudi časno blago in dobro ime, in tako tudi posvetna prijaznost in grešno veselje v kratkih minutah preide. — Poznal sem že bogate, premožne ljudi, ali njih premoženje se je raztajalo, kakor sneg, kedar solnce na-nj prisije; poznal sem zale mladenče in lepe device, ali njih lepota je zvenila, kakor roža, ki danes cvete, jutre pa se posuši; poznal sem osebe slovečega imena in velike časti, ali njih čast se je razkadila, kakor v zraku dim, katerega veter razkropi; poznal sem posvetne dobrovoljce, ki se niso bali ne Boga ne ljudi; ali njih dobra volja jih je minila, kakor pena, ki po vodi splava, njihovo truplo že v črni zemlji počiva, njih duša pa zaslužno plačilo zavživa. „Svet in njegova podoba mine, govori sv. Janez, le kdor božjo voljo stori, ostane vekomaj.“

Vzemite si k sercu to resnico vi, ki drug drugemu večno ljubezen prisegate; vaše mesene ljubezni bo kmalu konec, in na smertni postelji bo vas ta prisega bolj pekla, kakor razbeljeno jeklo; solze bote točili nad svojo nesrečo, v steno bote se obrnili, kakor nekdanj kralj Ezehiija, in nad božjo milostjo bote dvojili ali obupali. Kaj bodo vam takrat pomagali vaši grešni prijatelji in prijateljice, brez katerih zdaj ne morete obstati in ne živeti, s katerimi govoriti vam je veselje, vaša največja sreča in vaša nebesa na svetu? Zastonj bote okoli sebe gledali, da bi katerega zagledali, pa ne bo ga nobenega, da bi vas tolažil v vaših zadnjih britkostih, ampak bežali bodo pred vami in si ne blizu upali, ter bote tako tudi vi skušali, kar je bil skušal Job v svojih velikih bolečinah. „Moja žlahta me je zapustila, bote tudi vi rekli, in moji znanci so me pozabili; prebivalci moje hiše in moje dekle me za ptujca deržijo in pred njihovimi očmi sem kakor neznan človek.“ (Job 19, 14. 15.)

Kaj vam bo takrat pomagala vaša berhka lepota, ve nečimerne ženske osebe, ki imate za svojo lepoto toliko skerbi in zavoljo svoje verle postave toliko prevzetujete. Ravno to truplo, ki ga zdaj tako mehko redite, neprenehoma kinčate in lišpate, bode se kmalu v prah in pepel spremenilo, in ravno ta oblačila, s katerim zdaj želite svojim zapeljivcem dopasti, bodo vas pred sodnjim stolom tožila in v pogubljenje obsodila. Vaša glava, pravi prerok Izaija, bo plešasta, vaša lica bodo vpadla, vaše meso bodo červi jedli, in ko bo segnilo, bodo vaše kosti trohnele in od vsega vašega trupla bo le pest blata ostalo. Če tega ne verujete, idite sami na pokopališče, odprite grobe in videli bote, kaj je konec človeškega napuha. In vse to se vam vtegne zgoditi, preden bo to leto preteklo.

Zatorej, ljubi kristjani! pomenjšajte posvetne skerbi in ne bodite v posvetno blago tako zaljubljeni, ker zlato in srebro v večnosti ne velja, tam veljajo le dobra dela in čednosti. Ko vam bo smert oči zatisnila, planili bodo ljudje po vašem premoženju in od vsega vam celo nič ne bo ostalo. Nehajte razuzdano živeti, sicer vas drugo ne čaka, kakor večni jok in večna žalost. Leto je preteklo, in kaj imate od vseh svojih kratkočasov? O vse je minulo, samo grenek spomin in nepokojna vest, to vam je ostalo in ostra šiba božja vas čaka. Povzdignite se enkrat k nebeškim željam, začnite Bogu služiti, čisto in trezno živeti, saj vidite, da čas hiti in leto za letom mine; kmalu, morebiti že to leto vas bo smert zgrabila in v hladno zemljo položila; zakaj nič ni bolj gotovega, kakor smert. To resnico pa bomo bolj premišljevali v

II. delu.

Kratko je naše življenje, in gotova je naša smert; to je druga resnica, katero nam pretečeno leto oznanuje. — „Človek

od žene rojen, pravi brunni Tobija, le malo časa živi in je mnogim nadlogam podveržen. Poganja kakor rožica, vsahne, zgine kakor senca, in nikoli stanoviten ne ostane.“ (Tob, 14, 1. 2.) Kakor vsako leto rože zvenejo, kakor vsako leto listje od drevesa pada, tako tudi vsako leto nekaj naših bratov in sester pomerje; tudi lanjsko leto smo jih veliko v černo zemljo zakopali. Tudi lani je bilo veliko novih grobov narejenih, veliko serc razterganih, veliko solza prelitih. Smert ni porajtala stanu, ne spola, ne starosti, ne bogastva; ona ni štela let in ni gledala blaga, ter je reveža na terdi slami zadržala, bogatina pa v mehki postelji zadušila; zakaj vse meso, vse človeštvo je trava, pravi prerok Jeremija, in vsa njih čast, vsa njih lepota, kakor cvet trave na polju.

Veliko naših prijateljev, ki so danes leto dni še zdravi in veselili bili, — kje so danes? Oh, smert jim je serce prebodla in zdaj v temnem grobu počivajo. Marsikateri oče, ki je še mislil veliko let živeti, ne najde se danes več med živimi; otroci se jočejo za njim ter mu mesto veselega novega novega leta želijo večni mir in pokoj. Marsikatera mati je bila pred leta dni še ljubljena od moža in otrok, danes pa otroci po njej vzdihujejo in pravijo: pač dobro mater smo imeli, pa jih nimamo več.“

Tako tedaj smert gospoduje in zmiraj naprej kosi, in njene kostene roke segajo od enega kraja sveta do drugega. Sleherno leto jih okoli dvajset milijonov pomerje, sleherni dan jih šest in petdeset tisuč svet zapusti, sleherno uro se jih čez dve tisuč od zemlje loči in sleherno minuto jih šest in trideset ugasne. In kedaj, preljubi moji! kedaj bode versta prišla na mene, kedaj na vas? Morebiti v kratkem, morebiti že to leto; zakaj Gospod bo prišel ob uri, ob kateri si vi ne mislite, pravi Kristus. Jes sicer nočem prekovati, vendar to slobodno rečem, da izmed nas, ki se danes tukaj najdemo, marsikateri ne bo več novega leta doživel, zakaj najkrepkejše zdravje visi na tanjkem lasu, govori brunni Job.

Spomnite se torej večkrat na smert, zakaj kdor ima svojo smert zmiraj pred očmi, bode gotovo srečno umerl. Lep zgled od tega nam je dal častitljivi cesar Karol. On je spoznal nečimernost posvetne časti, torej je svoj svitli prestol zapustil in se v samoto podal. Veliko let pred svojo smertjo je zmiraj v veliki škrinji svojo mertvaško trugo pri sebi imel, in vsak večer je zapovedal, škrinjo mu prinesiti, da ga svetloba posvetne časti ne bi oslepila in da ne bi svojega serca na minljive reči tega sveta navezal. In dostikrat je rekel, ko je svojo mertvaško trugo pogledal: Kaj mi pomaga, da sem cesar in poglavar toliko imenitnih kraljestev? Ta ozka truga bo skoro moje prebivališče in moje poslopje.

Premisli, moj kristjan! ta lep zgled in modro djanje tega močnega in častitljivega cesarja in spomni se včasih, da bo tudi za tebe zadnja ura bila in ne boš več na zemlji živel. Kako boš odgovor dajal, če te smert v tvojem pregrešnem djanji zagrabi in pred sodbo postavi? — Ti razuzdani mladeneč pa nič ne misliš na to

resnico in si se do gerla v blato nečistosti pogreznil; ti nedolžnost zapeljuješ, kolikor je moreš, ne porajtaš na solze, katere tvoji stariši nad teboj točijo in ne maraš za nauke tvojih spovednikov in pridigarjev, ampak misliš, da tvoje truplo ne bo nikoli strohnelo in da kri v tvojih žilah ne bo nikoli zastala; ali tudi za te bo enkrat zadnjikrat solnce sijalo in za gore šlo, in tedaj bo konec tvojega razuzdanega življenja in začetek strašnega terpljenja. — In ti razuzdana deklica, ki vživaš živinskega veselja, kolikor ga moreš, ki vse storiš, karkoli je ostudnega in kar tvoje spačeno meso poželi, ter misliš, da se nikoli ne boš postarala, ali tudi ti si vsak dan bliže smerti in pekla, kjer boš za to kratko veselje neizrečene muke terpela, kjer boš jokala in zdihovala, rjula in trepetala brez vsega upanja.

Sklep.

Glejte, to je konec vsega posvetnega, ne ljubite tedaj sveta in tudi ne tega, kar je na svetu, zakaj svet je divja mati, katera svojim otrokom kri do zadnje kaplje poserka in katera svoje otroke le zato rodi, da jih mori.

Naredimo torej danes terdno naprejšetje, da hočemo v novem letu vse drugače živeti; nečistnik naj zapusti svojo nečistost in pijanec svojo pijanost; kdor je goljufal, naj ne goljufa več, in kdor je klel, naj ne kolne več, tako bomo dopadli Bogu, svojemu Očetu, bomo imeli srečo na trupli in duši, in kedar nas bo merzla smertna roka prijela, se ne bomo prestrašili, ampak veselo bomo rekli s sv. Pavljem: „Dobro vojskovanje sem vojskoval, svoj tek dokončal in vero ohranil, zdaj pa ljubi Jezus! daj mi krono življenja, katero si obljubil vsem tistim, ki tebe ljubijo.“ Amen.

Pridiga za novega leta praznik.

(Petero perstanov za novo leto. Spisal in govoril A. Žlogar.)

„Razsodi, čegav je perstan?“

(I. Mojz. 38, 25.)

„Dajte mu perstan na roko.“

(Luk. 15, 22.)

Vvod.

V nekih starih bukvah se bere naslednji dogodek. Pred mnogo, mnogo leti je ravno novega leta dan pobožen menih stopil na prižnico, da bi govoril kerščanskim poslušalcem, katerih je bila vsa cerkev natlačena. Pridigar pa tako-le začne: „Danes je novo leto,

stara navada je, da si vsi, ki se imajo radi, srečo voščijo in če je mogoče, tudi kaj darujejo. In kdo se ima bolj ljubiti, kakor duhoven ljudstvo in ljudstvo duhovna; in zato vam tudi jes, dragi poslušalci, danes voščim srečno novo leto. Ali kako bo pa z darilom? Jes sem ubog menih, — pa ljubezen ni v zadregi, ona je iznajdljiva in tako sem najdel pet perstanov, jih danes seboj na prižnico vzel, da bi vam jih za novo leto podaril.“

To prebravši sem si mislil, glej, tudi tebi je stopiti na prižnico in voščiti poslušalcem srečno novo leto, kaj ko bi tudi ti posnemal onega meniha? Zato sem tudi jes vzel danes seboj na prižnico onih pet perstanov ter vam jih hočem v spomin podati, tako da ne bodo samo meni, temuč tudi vam koristile. Kaj pa ti peteri perstani pomenjajo,* bote koj slišali.

Zato odprite ušesa in serca, da jih bom zamogel va-nje položiti, kar želim v imenu Jezusovem, ktero je danes prejel, vsem v blagor storiti.

Razlaga.

1. Pervi perstan, ktereга danes delim, je cesarsk perstan s prav dragim kamnom v sredi, ki se imenuje očesni kamen. Ta kamen, Belliculus imenovan, predstavlja, kakor sv. Izidor piše, odperto oko; zato so ga stari Asirci vsevidijočemu bogu darovali. Tak, oko človeško predstavljajoč, kamen je rimski cesar Antonin Pij vedno pri sebi nosil in zato je mogel, kar je večkrat v šali storil, reči: Jes imam vedno eno oko odperto, tudi če spim.

Komu pa hočem tak cesarsk perstan z odpertim očesom darovati? Vam, ve oblasti, vi naprejpostavljeni, stariši, gospodarji in gospodinje; zakaj vi posebno morate imeti vedno odperto oko, morate vse videti in opazovati, kar se okrog vas godi. „Postavil sem te čuvaja črez hišo Izraeljevo.“ (Eccl. 3, 17.) Čuj in ne spreglej nič pregrešnega — tako govori Bog preroku Ecehielu.

Ravno to velja tudi gosposkam, naprejpostavljenim, starišem, gospodarjem. Vsi ti morajo najprej na sebe, potem pa na svoje podložne paziti; kako pa bojo ti dobro videli in delali, če je njih glava slepa ter nič ne vidi. Kakor mora, če je oko slepo, vse truplo pasti, tako postanejo tudi podložniki hudobni, če je vladar, gosposka, oče, mati, gospodar gospodinja slaba.

Od kod pride, da v marsikteri deželi — mestu — vasi — občini — hiši vse gre navskriž, da se vgnjezdi toliko razvad in sleparij, nahaja toliko goljufij, hudobij in pohujšanja? To pride od tod, ker so naprejpostavljeni zaspani in leni, ker povsod črez perste

* Vide: Der beredte Landpfarrer Augsburg 1869.

gledajo, ker resnobno in ostro ne kaznujejo napak, sicer bi mnogokrat najprej sami sebe morali zadeti. Gorje telesu, če je oko slepo ali pa hudobno. „Ako je pa tvoje oko hudobno, bo vse tvoje delo temno.“ (Mat. 6, 23.) pravi večna resnica. In tako se sme reči: Če je tvoje obnašanje tvoje nadzorovanje, opominjevanje in kaznovanje, ti naprejpostavljeni, slepo, če boš sam v sebi upihnil luč sv. čednosti in ne boš svetil z dobrim zgledom, bodo tudi tvoji otroci, posli, podložni po temi tavali za teboj in se s teboj pogreznili v večni brezen. Le ozrimo se na solnce, ves svet bo tema obdajala, če se to nebno oko zmrači; ravno tako tudi gre vse navskriž v občini in državi, če se stariši in naprejpostavljeni pregrešujejo. — Naj bi torej v novem letu vsi ti perstan cesarja Antonina nosili ne samo na roki, ampak tudi v svojem srcu, naj bi imeli vsi odperto oko. Potem se ni nobenemu zmed njih v tem letu smerti bati, saj bi ona bila blaga, in njih sodba milostljiva.

2. Drugi perstan, ki ga hočem danes darovati, jo kraljevsk perstan, sicer tak, kakor ga je nekdaj lidijski kralj Gigez nosil. Gigez je bil, kakor piše Platon (I. I. de republ.) najprej ovčji pastir. Enkrat najde v neki votlini merliško truplo in na roki čarodelni perstan, ki je imel po svojem kamnu, s katerim je bil ozališan, to čudovito moč, da se je tisti, kateri ga je na perstu na znotraj zasukal, poljubno nevidnega storil. S tem čarovnim perstanom se je Gigezu posrečilo lidijskega kralja Kandavlesa umoriti, kraljico-vdovo za ženo vzeti ter si tako vse kraljestvo prisvojiti.

Ta čudodelni perstan, ki ima moč se nevidnega storiti, bi jes predragi mladini rad podaril, sosebnó že odraslim mladenčém in dekletom, z željo, da bi se mnogi izmed njih v novem letu in sicer brez čarovnije ne v doprinašanje greha, temuč v njegovo ogibanje — nevidne storili. Kaj je nedolžnost drugega kakor zlahtni kamen ali biser, ki je vložen in vdelan v človeško telo, in kako hitro se ta biser nedolžnosti zgubi, kako lahko se ta dragi kamen deviške poštenosti in častitljivosti zdrobi, če ni prav skerbno zavarovan! In kako se da boljše zavarovati, kakor v samoti in v begu vseh grešnih priložnost? Saj se odpert zaklad koj lahko ukrade. Zato pravi sv. Gregor Vel.: „Tisti hoče biti oropan, kateri svoj zaklad očitno po cesti okoli nosi.“

Ako bi se bila lepa Dina rajši skrila ter nevidno storila, bi bila doma sedela, namesto da je šla na ulice ptujih žensk gledat, bi bila nedolžnost in čistost serca ohranila. In zakaj ni bila Eva, kakor Adam vstvarjena iz zemlje, ki jo vsak vidi, temuč iz rebra, ki je bilo skrito v Adamovih persih? Zato, ker bi se morala bolj skriti in ne vsega radovedno ogledovati, kar jo je ravno v greh pahnilo. Le koža in meso se vidi, rebro pa ne, ker je skrito, kar naznanja, da se mora ženska bolj skrivati in odtegovati, kakor moški, ker je slabeja in ložej v greh pade. Zato je v marsikterih deželah navada, da ženske svoj obraz zakrivajo in se ne dajo očitno

videti, n. pr. na Turškem, v Arabiji in Jutrovem sploh. Pa si bo mislila marsiktera posvetnjaška deklina: „Kaj so meni te Turkinje mar, jes sem pošteno slovensko dekle in še pri tem čedna, s svojim zalim obrazom se že smem pokazati med svet, kdo mi bo to branil? Če bi vedno za pečjo sedela in nikdar med ljudi ne šla, potem bi v tem novem letu že zopet obsedela. In možila bi se vendar le rada, saj nisem nuna, da bi se živa zaperla in svetu nevidna storila? Res da se ne moreš popolnoma sveta znebiti, ali če hočeš nedolžnost ohraniti, se moraš z ljubeznijo do samote, s pohlevnostjo, ponižnostjo, sramožljivostjo s priprosto pošteno obleko tako rekoč nevidno storiti, pač se moraš nevidno storiti, kar se tiče predpusnih zabav, veselie, plesišč, nevidno v gostilnah, kjer se ostudno govori, nevidno v tistih ostudnih družčinah, ki se podajo, kakor ponočne sove, na plen. Če te pa tvoja zvedavost povsod vleče, če bi rada vse videla in vedela, če z obleko oči na-se vlečeš, če boš hodila v sumljive družčine, potem res znaš vjeti kak perstan, pa tudi kacega moža, ali kmalu se boš prepričala, da bi bilo boljše, ko bi bila ostala poštena samica. — Zatorej vam kličem danes, mladenči in dekleta, proč z roke tisti perstan, ki je morebiti po krivih potih prišel na njo, ker ta bi vas v resnici začaral v vašo veliko nesrečo, kakor žalostne skušnje učé! Vzemite pa od mene ta kraljevski perstan svete ponižnosti in sramožljivosti, ta vam bo očaral vso prihodnjost, da se bote čutili srečne in zadovoljne v svoji nedolžnosti in priprostosti. O ko bi se zamoglo o vas, mladenči in dekleta, reči do zdaj in zanaprej, kar poje pesnik: „Venček na glavi . . . Lep kakor angelji . . .“

3. Tretji perstan, ktereга bi rad danes podaril, je knežji; knezi benečanski, doži imenovani, so ga nekđaj nosili. Kakor zgodovina pripoveduje, se je v tistem času vsako leto v Vnebohodu Gospodovem dože s svojimi svetovalci na pozlačeni barki (bucen-taurus imenovani) peljal po morji in je pri gradu Lio dragocen perstan vergel v vodo, da bi se tako rekoč z morjem zaročil in se mu vsako leto hvaležno poklonil, ker je Veneciji vso slavo in bogastvo podelilo.

Komu bi bolje daroval danes ta perstan, kakor vam kerščanski zakonski! Kaj stori človek, ko se poroči? Oba mož in žena se tako rekoč zaročita z grenkim morjem. Marsikteri je iskal v zakonu le sladkosti, pa mu je prinesel celo morje grenkosti. Marsikteri dobri mož more zavoljo svoje sitne in hudobne žene, in marsiktera žena zavoljo svojega zapravljivega, robatega in preklinjevalnega moža s psalmistom tožiti: „Vode so pritekly do moje duše: tičim globoko v blatu in ni najti dna; prišel sem v globočino morja in vihar me je pogreznil. (68, 2. 3.) — In zares, le pri malo zakonskih je njih življenje vedno pokojno, pri večini je kaj viharo

* Glej Razlag pesmarica 1872 str. 3.

morje. Ker zdaj se vzdigujejo somi in zmaji nevoščljivosti, sumičenja, zdražbe, prepira; zdaj tulijo vetrovi nesreče; zdaj imajo zakonski terpeti zavolj svojih spačenih otrok ali svojega nerodnega gospodarstva; zdaj zopet prežijo na nje morski roparji zakonske zvestobe ter iščejo, kako bi moža ali ženo v blato prešestovanja pogreznili. Ozrite se torej danes vi, zakonski možje in žene, na tiste perstane, ki ste si jih kot ženin in nevesta na roke drug drugemu nataknila! Ali se nista res takrat zaročila ob enem z morjem grenkosti? ali se niso mnogokrat vzdigovali tudi vam viharji raznih nesreč in strasti? in slednjič pogledjte, ali je perstan še cel, ali ni počil, ker tiste zvestobe, katero sta si zaobljubila pred oltarjem vpričo kerščanske družbe, nista sveto deržala? Zna biti tu eden ali drugi, ki mu bo pogled na perstan ranil srce pri spominu, da je slovesno storjeno prisego prelomil. „Du hast die Treu gebrochen — Das Ringlein brach entzwei.“

In ker se morajo zakonski po tem grenkem morji voziti skozi celo življenje, zato vam pa še pomoček nasvetujem, s katerim zamorete pomiriti viharje na tem morji in njegove grenkosti posladiti. Glejte danes je Zveličar perve kaplje kervi prelival; vzemite od teh ter jih v grenkosti svojega stanu vlite in njegove grenke vode se bodo posladile; saj se bote spominjali svojega Zveličarja, ki je iz ljubezni do nas zadnjo kapljo kervi prelil, ter nam vsem kliče: „Kdor hoče moj učenec biti, naj vzame svoj križ ter naj hodi za menoj.“ In če je res, kar naravoslovci terdijo, da olje, če se na zburkano morje vlije, da ga pomiri, tedaj si tudi vi poiščite takega svetega olja, in to je tisto ime, ki je zapisano na čelo novega leta, sladko ime Jezus, o katerem pravi vis. pesn.: Tvoje ime je kakor razlito olje. (c. 1.) Kličite to sveto ime, in vihar na morju vašega življenja se bo polegel in nastala bo velika tihota. (Mat. 8.)

4. Še drug perstan imam, tega pa nobenemu zmed vas ne dam, temuč ga za se in za vse katolijske duhovne ohranim. Ta se imenuje ribičev perstan, je iz svinca in s podobo sv. Petra ozališan. Nosi ga vsak rimski papež kot naslednik sv. Petra, kterega je Kristus za svojega namestnika in ribiča ljudi postavil z besedami ki jih je Petru in Andreju govoril: „Hodite za menoj, in vas bom storil ribiče ljudi!“ (Mat 4, 19.)

Ta ribičev perstan ni samo za sv. Očeta papeža, ampak v višjem pomenu za vsacega duhovna; ker vsak je namestnik Kristusov, kakor sv. Krizostom pravi: „Duhoven je namestnik Kristusov, kdor duhovna spoštuje, spoštuje Kristusa, kdor duhovna zaničuje, zaničuje Kristusa, čegar namestnik je.“ Mešnik je ribič ljudi in s popolno pravico; kaj družega namreč dela duhovnik, kakor da človeške duše lovi? Pri daritvi sv. meše ternek meče in razpenja mreže, da bi človeške duše vlovil, naj si že tu na zemlji žive, ali pa v vicah terpé; to stori pri spominu za žive in mertve, da bi potegnul žive k časni in večni sreči, mertve k večnemu pokoju. Kaj

dela duhoven na prižnici? Mrežo božje besede verže ter hoče serca svojih poslušalcev vloviti ter jih potegniti k srečnemu bregovju nebeške domovine. Kaj je mešnik v spovednici družega, kakor ribič človeških duš; kaj mu tu prihaja družega v mreže, kakor gnjile, pa tudi marljive ribe, grešniki in grešnice, mrtvi na svojih dušah? In če se le ena dušna ribica pripelje v nebeški ribnik, o kolika sreča je to za oba, za apostoljskega ribiča in spreobrnjeno dušo!

In kar je nekaj sv. Peter klical, to kliče tudi zdaj njegov namestnik in katoljsko duhovstvo, bo klicalo tudi v tem novem letu in do konca dni: „Na tvojo besedo, v tvojem sv. imenu, o Jezus, bom vergel mrežo;“ zakaj brez njegove pomoči, brez guade od zgoraj, bi bili moje in delovanje vsega duhovstva prazno. Zatorej se mi in vi, predragi, zaupno ozirajmo proti sladkemu imenu Jezusovemu, naj bi vse naše delovanje bilo njemu v čast, dušam pa v zveličanje — o potem bo naš lov, kakor je bil nekaj aposteljna Petra, bogat in srečen! Potem nas pa tudi zadnji perstan ne bo iznenadil, kterega bo sleherni prejel.

5. To je peti perstan večnosti, svitlobliščeč v nebesih, ognjenožar v peklu. — Kristjani moji! kaj je večnost družega, kakor perstan, ki vse letne tečaje obsega, in v kterega bomo vsi morali iti? Večnost je kakor perstan, ki nima začetka ni konca; vsi proti njej hitimo in zopet smo jej za ravno preteklo leto bližej, vsi se poskušamo v tem tekališču, le s tem, velikim razločkom, da ne dobijo vsi stave in plačila, kakor sv. Pavelj pravi: „Ne veste li, da tisti, kateri v tečišču tekó, vsi sicer tekó, pa le eden stavo dobi? Tako tecite, da jo dosežete.“ (I. Kor. 9, 24.) Glejte, koliko jih misli, da tečejo, naj žive, kakor hočejo po ravnem potu proti nebesom, pa kako se motijo zaidejo s pravega pota, padejo v jamo pregreh in slednjič v pekel!

In koliko zmed nas, ki smo zdaj tukaj zbrani, jih bo še v teku tega leta šlo skozi ta perstan večnosti! Dan, ura, trenutek naše smerti ni nobenemu znan, kakor le Bogu, ki tudi pravi: „Ne veste, ob kateri uri bo prišel Gospod.“ (Mat. 24.) Večno bomo in moramo živeti, ker naša duša je neumerjoča. Da pa bo naše življenje tamkaj srečno, zato kličimo z Davidom (ps. 76.) Večna leta si jemljem k sercu; in si besede pridigarjeve (7.) zapomnimo: „V vseh svojih delih se spominjaj poslednjih reči, in vekomaj ne boš grešil.“

Ta perstan večnosti moramo dobro ohraniti v spominu, pa si ga tudi vtisniti v serce. V ta perstan, kterega se tako znebiti ne moremo, vrežimo pa tudi dve čerki „a“ in „o“, da nas vedno spominjajo na tistega, ki je govoril: „Jes sem Alfa in Omega, začetek in konec;“ (Apoc. 21, 6.) saj je tudi sv. cerkev novemu letu v današnjem evangelju pritisnila pečat najsvetejšega imena Jezus, ki je začetek in konec. Zato pa hočemo s tem perstanom v novem letu pečatiti vse svoje misli, želje, besede in djanja, da se bo vse,

kar bomo v njem mislili, govorili, delali, godilo za večnost, t. j. za povišanje sv. imena Jezusovega in za našo večno srečo.

Sklep.

Zapečati torej danes ti grešnik vse posvetne, nečimurne, sladnosti s perstanom večnosti ter pomisli, kaj ti koristi krivično blago, nezaslužena čast, gerda mesenost, če boš moral zato vekomaj terpeti! Od zdaj zanaprej se naj noben greh ti več ne prikaže na dan. — Zapečati tudi ti pravični vse svoje britkosti, ki jih moraš zavoljo čednostnega življenja, prestajati; kako se boš razveselil, ko v večnosti odpreš svoje zaklade, vse se bodo v bisere spremenile.

Da, vsi dragi kristjani tecimo v novem letu proti središču srečne večnosti, proti nebesom, kjer se izvoljene duše z nebeškim ženinom zaročijo za vekomaj. Amen.

Pridiga za praznik sv. treh kraljev.

(Nauk iz sv. evangelja.)

Vvod.

Dostikrat ste že slišali, ljubi moji! v kakošni revščini se je rodil naš Zveličar, Jezus Kristus; v temnem hlevu, v terdih jaslicah in med neumno živino je moral ležati. On, ki je Stvarnik vseh reči, ki je solnce na nebu pripel, ki mesec in zvezde vodi, ni imel tople hiše, ne mehke postelje, ki se je bil narodil, ampak kakor največi siromak, moral je na golih deskah ležati. Marija, njegova sv. mati, najčistejše dekle, najnedolžnejša devica, morala je dolgo-dolgo pot storiti, morala je v merzlem hlevu prenočiti in v slabe plenice je morala poviti svoje božje dete. In pastirci so že prišli in so to dete molili, angeljci so mu čast in hvalo peli, Judovske visoke glave pa še o njem nič ne vejo; zakaj Bog, ki gleda le na serce, ne na imenitnost osebe, ki bolj ceni pridnega revnega pastirja v hodni obleki, kakor razuzdanega gospoda v židi in žametu, še jih ni vrednih deržal tega veselega oznanila.

Pa tudi ajdom, tudi Judovskim poglavarjem je hotel Bog rojstvo svojega edinorojenega Sina oznaniti, in jim ga je tudi na čuden in poseben način oznanil.

Kako se je to godilo; kak so trije kralji prišli svojega Zveličarja častit, molit in obdarovat, pripoveduje nam današnje evan-

gelje. Zato vam tudi jes menim danes povedati, kako brumni in bogaboječi so bili trije kralji, in kako zelo so svojega Boga ljubili.

Poslušajte me k svojemu pridu in na čast novorojenega Jezusa; poprej pa se pripravite.

Razlaga.

Daleč, daleč od Jerulemskega mesta, tam v jutrovih krajih, kjer svetlo solnce vstaja in se beli dan rodi, tam kjer je zlato med peskom zmešano in se nahaja obilno kadila, tam so živeli brumni in imenitni možje, morebiti kraljevskega rodu, katerim mi zato sploh „trije kralji“ pravimo. Oni so se na zvezde dobro poznali, in ko enkrat zagledajo na nebu čudno in svetlo zvezdo, kakor nikoli poprej, spoznajo po navdahnjenju sv. Duha, da ta zvezda pomeni prihod obljubljenega Odrešenika, ki ima na Judovskem rojen biti. — Polni veselja in brez odloga se na pot podajo, poiskat in počastit nebeškega kralja. Ker so mislili, da bo kralj Herodež najbolj vedel povedati, v katerem mestu in v kateri hiši da je rojen in kje da ga bodo našli, stopijo polni zaupanja pred-nj in ga vprašajo: „Kje jo novorojeni Judovski kralj; mi smo videli njegovo zvezdo na Jutrovem in pridemo ga molit in častit.“

Oh, ljubi moji! kaj mislite, kako je bilo trem kraljem pri sercu, ko so v Jeruzalem prišli in ondi toliko zanikernosti videli? Iz daljnih krajev so bili prišli in mislili, da se okoli božjega Sina vse lomi, da ga vse moli in časti, potem pa so videli, da se nobeden za-nj ne zmeni in da nihče o njem nič ne ve. „Herodež se je vstrašil, pravi sv. evangelje, in ves Jeruzalem z njim; zakaj Herodež je bil hudoben in častilakomen in se je bal za svojo časno krono, pa tudi Jeruzalemti so bili grešniki, terdovratni grešniki, ter so se bali svojega Zveličarja, ker še niso nič na poboljšanje mislili. Tako tudi med nami zanikerni kristjani ne morejo videti ostrih duhovnov in modrih spovednikov; kakor ternje so jim v očeh in pri vsaki priložnosti jih opravljajo in oponašajo in črez nje govorijo, pridige se jim zdijo vse preostre in nauki vsi prehudi; oni bi radi imeli mešnike po svoji glavi, take namreč, ki bi jim ušesa šegotali in vse v nebesa spravili. Oh, ljubi kristjani! varujte se takih ljudi, zakaj na jeziku nosijo sterd, pravi sv. pismo, in v sercu brusijo meč.

Herodež je v svojem sercu sklenil, mesto da bi šel Zveličarja molit in častit, da bo ga neusmiljeno umoril, ter je po binavsko trem kraljem naročil, naj naravnost v Betlehem grejo in skerbno po njem poprašujejo, potem pa naj hitro nazaj pridejo in mu povejo, da bo tudi on šel in ga molil. — Glejte, tako zvito, tako gerdo ravnajo hudobneži: brumni se delajo, sladko govorijo in zlate objube narejajo, Boga na pričo kličejo in pri svoji kerščeni duši

prisegajo, da ne lažejo, ampak resnico govorijo; ali gorje tistemu, ki jim verjame in v njih mreže zajde — sprevidel bo in obžaloval, da se jim je dal zmotiti, pa bo prepozno; zakaj oni so dereči volkovi, ki prej ne nehajo, dokler človeka ne spravijo v časno in večno nesrečo.

Kaj je pomagalo Herodu in pismarjem, da so v rokah sv. pismo in med seboj Odrešenika imeli, ker za vse to niso nič porajtali? Kaj pomaga tudi nam, da smo kristjani, v kerščanski veri rojeni in podučeni, ker pa po svoji veri ne živimo in morebiti najbolj potrebnih resnic ne znamo? Kaj pomaga, da se vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik božja beseda oznanuje in kerščanski nauk uči, če pa nočemo poslušati, če nam nič k sercu ne gre in če vedno le po svoji glavi, po svoji termi ravnamo? — Zato pa bodo prišli, pravi Jezus, od jutra in večera, ki niso tako lepe priloznosti za zveličanje imeli, kakor mi, in bodo šli v nebeško kraljestvo, domači otroci pa, kristjani, bodo zavoljo svoje mlačnosti v večno pogubljenje obsojeni.

Trije kralji so še tisto noč Jeruzalem zapustili in se v Betlehem podali, da bi tim prej svojega Odrešenika videli in veselje svojega serca našli. Samo to jih je skerbalo, kdo jim bo hišo pokazal in kje bodo mlado dete našli: ali glej! zvezda, ki jih je v Jeruzalem spremljala, prikaže se jim zopet na nebu in jim s svojimi žarki lepo sveti noter do tiste hišice, v kateri sta Marija in Jožef prebivala. Tako se tudi nam velikokrat sreča skrije, nesreče nas pa od vseh strani tepejo, revščina in nadloge nas stiskajo ter žalostni in klaverni hodimo misleč, da nas je Bog zapustil, ali če se le greha varujemo in v dobrem stanovitni ostanemo, prisije nam kmalu zopet solnce milosti božje, in še enkrat lepše nas milost božja razveseli.

Revna in slaba je bila hišica, nad katero je zvezda postala. Jezus Kristus ni ležal na mehkih, žametnih vanjkuših, temuč v terdih lesenih jaslicah, in Marija, njegova mati, ga je v siromaških rokah deržala; ali trije kralji vsega tega ne porajtajo, zakaj dobro so vedeli, da Bog ne gleda na lepe hiše in ne mara za nečimernost posvetnih reči. Zato so brez pomislika pred božje dete pokleknili, ga molili in mu kleče tri pomenljive darove podali. Dali so mu miro v spomin, da bo sicer umerl, pa ne strohnel, temuč od smerti vstal; dali so mu žlahtnega kadila, ki se samemu Bogu daruje v spomin, da ga spoznajo za pravega, živega Boga; dali so mu tudi čistega zlata, ki se je le kraljem darovalo, v znamenje, da njega spoznajo za kralja vseh kraljev.

Sv. trije kralji so bili modri, imenitni in učeni možje in v njihovih žilah je kraljeva kri tekla, vendar se niso sramovali pred Jezusa poklekniti in ga v ponižnosti svojega serca moliti; koliko malopridnih kristjanov pa se nahaja, kateri se sramujejo pri sv. meši poklekniti pred najsvetejšim rešnjim Telesom in kateri želijo bolj spačenemu svetu kakor Bogu dopasti. Sv. učeniki nam pravijo,

da med sv. mešo cele trume angeljcev iz nebes pridejo in Jezusa z vso ponižnostjo molijo; sv. škof Janez Krizostom pravi, da je večkrat s svojimi lastnimi očmi videl, kako da so pri sv. meši angeljci iz nebes prišli, okrog oltarja pokleknili in se nizko priklanjali, in kako so tudi po cerkvi hodili in brumne kristjane k pobožnosti vnemali.

Vi pa, ljubi kristjani! ali vsaj nekateri med vami, nimate v cerkvi nobene pobožnosti, brez potrebe se ogledujete in brez potrebe se pogovarjate, ste terdega serca, kakor kamen, na katerem klečite, in merzli, kakor sneg, po katerem hodite; nobena lepa beseda vas ne ogreje, noben lep nauk ne omehči. O spoznajte vendar enkrat svoj grešni stan, spoznajte nevarnost, v kateri se vaša duša znajde, verzite se pred noge novorojenega Odrešenika in kakor trije kralji, prinesite mu tudi vi svoje darove.

Vi sicer zlata nimate, in Jezus ga tudi od vas ne zahteva, mesto zlata pa mu darujte čisto spokorjeno serce. Posebno pa mu vi, fantje in dekleta! danes obljubite, da hočete iz ljubezni do njega svojo nedolžnost varovati in se vsake slabe tovaršije ogibati; mesto kadila mu darujte serčno molitev, in kakor se dim kadila kviško vzdiguje, tako naj tudi vaše molitve k nebesom puhtijo; mesto mire pa mu darujte voljno prenašanje vseh dušnih in telesnih težav, in tako bo tudi današnji dan za vas srečen in vesel, kakor je bil za sv. tri kralje; tudi vi bote prišli pred svojega Zveličarja in ga vekomaj gledali, molili in častili. Amen.

Pridiga za nedeljo pred razglasenjem Gospodovim.

(Od zaupanja v Boga.)

„Jožef je vstal in vzel dete in njegovo mater, in je prišel na Izraelsko zemljo.“
(Mat. 2, 21.)

Vvod.

Velika šiba božja je krivična gosposka; to nam spričuje zgodovina vseh let, pa tudi sv. pismo. Hudobnim Izraelcem je Bog tudi hudobne kralje pošiljal, ki so jim na roke in noge kervave žulje vtisnili in jih z železnimi biči pretepavali, dokler se niso spet k Bogu poverili. Več hudobije pa ni bilo med njimi nikoli, kakor ob času Kristusovega rojstva, zato jim je Bog tudi takrat dal par izvoljenih kraljev, katerih grozovitnost še Judje dandanešnji pomnijo.

Pervi zmed njih je bil Antijoh Epifanes imenovan, in je tem-

pelj obropal, zlate in sreberne posode iz njega vzel ter na svojo mizo postavil in iz njih svoje pregrešno gerlo zalival: njegovo veselje je bilo, prav veliko kervi preliti, in ni bilo zmisliti muke, s katero ne bi bil ljudi mučil. To je bil tisti strašni kralj, ki je sedmim bratom jezike iz ust iztergal, z živih potegnil in jih na razbeljenih rožih pekel, njihova brumna mati pa je morala to gledati in potem ravno tako mučena biti.

Drugi vam bolj znan kralj, ki je pervega s svojo hudobijo še skoro prekosil, je bil Herodež. Veliko hudega je naredil, vendar krono za svoje hudobije si je zaslužil z Betlehemsko morijo. Vse matere so namreč morale svoje nedolžne otročiče, ki še niso bili dve leti stari, k njem prinesti, ne da bi kaj hudega mislile. Ko blisk pa so rabeljni z meči v roki nad nje planili, otročiče materam iz naročja in od pers stergali in jih brez usmiljenja pomorili. Pa obrnimo proč svoje oči od tega strašnega djanja, da ne bomo videli kako se nedolžni otročiči v kervi valjajo in kako blede matere zdihujejo, togujejo, jočejo in plačejo. Vendar božjega Sina umoriti, kar je Herodež s to grozovitostjo nameraval, mu ni bilo dano; zakaj njegov rednik, brumni Jožef, je bil od angelja opominjen, da ga je iz nevarnosti rešil. V temni noči je Jožef vstal in po dolgi težavni poti skoz puščavo odbežal v Egipt. Ko Herodež umerje, ga angelj spet opomni, in Jožef spet ročno Egipt zapusti in se preseli v Nazaret. S tem svojim djanjem nam je sv. Jožef lep zgled živega zaupanja v Boga; zakaj on je imel veliko že ob Jezusovem rojstvu terpeti in veliko tudi potem noter do konca svojega življenja, in vendar sv. pismo nikoli nič ne omeni, da bi se bil sv. Jožef kedaj pritoževal.

Kristjani! njega tudi mi posnemajmo, in naj bomo še v takih nadlogah, le v Boga zaupajmo, kakor sv. Jožef, in Bog nam bo gotovo pomagal. Zato si bom danes prizadeval, malo več zaupanja v vaše dostikrat obupljiva serca vlitii.

Vi pa se pripravite!

Razlaga.

Ko je Bog judom po Mojzesu svojo sveto postavo dal, je najprej od njih tirjal, da morajo samo njegovim besedam verovati in vse svoje zaupanje samo v njega staviti; zakaj, pravi sam, jes ne bi mogel brez velike britkosti gledati, da vi svoje zaupanje med menoj in mojimi stvarmi delili; jes sem Gospod, vaš Bog.“ (Deut. 5, 9.) Povejte mi, ljubi moji! ali je Bog prav govoril, ali je preveč od nas tirjal, ko je vse naše zaupanje zahteval? Če imeniten vladar tega sveta ali mogočen knez nas svoje prijaznosti in pomoči zagotovi, s kakošnim zaupanjem mi svojo srečo na-nj zidamo, čeravno ni nič več kakor človek, pri katerem se moramo zmiraj bati, da nas ne bi goljufal ali na nas pozabil. Pri Bogu pa se nam vsega

tega ni treba bati, in vendar tako malo va-nj zaupamo. Ali se ne pravi to, Bogu krivico delati, če mu naše zaupanje odrečemo, katerega on tisučkrat bolj zasluži, kakor vsi ljudje.

„Poslušajte nebesa! je rekel Mojzesu pri neki priložnosti, in ti zemlja, zasliši od mene pravično tožbo božjo. Vi nehvaležni ljudje! mar Bog, kateremu vi služite, ni mogočen, pravičen, usmiljen in zvest Bog? Ali nimate njegove obljube in njegove prisege? Ali je je on kedaj katerega svojih služabnikov, svojih prijateljev, svojih otrok zapustil? Vprašajte svoje stariše in njihove stariše, oni vam bodo čudne reči povedali, katere je Bog iz ljubezni do njih storil. In na tega Boga, ki vas v potrebi ni nikoli zapustil, zaupate veliko manj, kakor na ljudi, ki vas vsako uro in pri vsaki priliki zapustijo. Na ljudi, te slabe pomočnike torej nikar ne zaupajte, ampak vse svoje zaupanje le na Boga, vašega Gospoda, postavite.“

Tako je Mojzes Izraelcem govoril, in prav je govoril za tako ljudstvo, kateremu še božji Sin ni bil poslan, ampak le obljubljen. Koliko bolj odločno še le bi bil nam govoril, nam, pravim, katerim je dobrotljivi Oče že svojega ljubljenega Sina poslal.“ Ali ne bi od nas popolno zaupanje v Boga z veliko večjo pravico terjal, kakor od Izraelcev? Ali ni kazni vredno, na Boga ne zaupati, ki je svojega edinega Sina za nas v smert poslal in v tem svojem Sinu nam vsem dobrote skazal.

In vendar skoro ni nič tako redko na svetu, kakor pravo zaupanje na Boga. Kako malo kristjanov najdemo, ki imajo pravo zaupanje na svojega najvišega Gospoda in najbolj dobrotljivega Očeta? Jes sem rekel: pravo zaupanje; ker dostikrat imamo sicer v ustih zaupanje, ali naše zadržanje priča, da lažemo. Če imamo kakošni opravke, ali če želimo kak časn dobiček, tedaj se le ljudem prilizujemo, in bogatini nočejo revnim pomagati, dostikrat še nočejo svojih dolgov plačati iz strahu, da ne bi na starost pomanjkanja terpeli; to pa storimo, ker nemamo pravega zaupanja na Boga.

„Mi moramo na Boga zaupati“, pravijo sicer ljudje, ali če Bog naše zaupanje na skušnjo postavi, če nam kako nesrečo pošlje, tedaj ni konca toževanja in obupati hočemo.

„Mi moramo na Boga zaupati“, pravijo sicer ljudje, ali Bog je zadnje pribežališče, h kateremu se podamo, kedar so nas že vsi zapustili.

„Mi moramo na Boga zaupati“, pravijo ljudje. Ali mnogo je kristjanov, ki samo na se zaupajo, ki le svojo pamet, modrost in prebrisano glavo, svojo moč in zdravje, svojo bogastvo in imenitnost obrajtajo. Brumni Job pa pravi o Bogu: „Njemu se vdaj in pri miru bodi, pa boš z najboljšim blagom obdarovan.“

„Poglejte lilije na polji, pravi naš Zveličar Jezus Kristus, one ne sejejo in ne žanjejo in tudi v stoge ne spravljajo, vendar so s tako lepoto obdane, da še kralj Salomon v vsem svojem veličastvu ni bil tako lepo oblečen; zaupajmo torej va-nj, saj smo več vredni,

kakor lilije na polji.“ Zaupaj va-nj tudi, ljuba brumna duša, ki imaš resnične želje, le Bogu služiti, zakaj če se svojih grehov čisto spoveš in pravi kes nad njimi občutiš, tedaj ti je Bog gotovo odpustil; nikar tedaj ne redi v svojem sercu tiste strupene kače, ki ti tvoje grehe očita in pravi: tvoji grehi so preveliki, Bog ti jih ne more odpustiti. Saj Bog sam pravi, naj bodo tvoji grehi rudeči, kakor kri, obžaluj jih in bodo beli kakor sneg.

Zaupajmo va-nj vsi in recimo z Davidom: Bog za mene skerbi, če pa je Bog z menoj, kdo bo zoper mene? Kdor na Boga zaupa, je doobten tistemu možu, ki je svojo hišo na terdo skalo pozidal in vetrovi so pribučali, povodnje so prišle, ali hiša je terdno stala, ker je bila na terdo skalo zidana.

Da bi vas še bolj v zaupanju na Boga vterdil, hočem vam povedati povest, ki se je na Nemškem prigodila. V neki majhni vesi sta živela dva delavca v vedni prijaznosti. Oba sta bila ubožna in sta si morala s svojimi rokami potrebni živež služiti. Nenadoma ju huda nesreča zadene: ogenj njih revne hišice pokonča in jima beraško palico v roke posili. Ker sta si bila prijatelja, šla sta skupaj dobrih ljudi za milost in pomoč prosit. Eden Jakob po imenu je bil prav bogaboječ in ponižen, drugi Šimen imenovan pa je bil bolj posvetnega in prevzetnega serca. Togota ga je terla, da mu ljudje premalo dajo, zato nagovarja svojega tovariša, da bi šla v grajščino gospoda za pomoč prosit. Gresta tedaj h grajščini in že ko vert zagledata, se ne moreta lepih rož zadosti nagledati. Veruj mi, pravi prevzetni Šimen, tukaj bova obilen dar dobila, jes ne zaupam več na nikoga, nego na tega gospoda. „Jes pa zaupam le na Boga“, mu odgovori Jakob. „Ti ne veš, pravi dalje Šimen, kako bogat, mogočen Gospod je to, kateremu nič ne manjka; ena beseda od njega je zadosti, in najine hišice bodo spet stale in midva bova bogata, zato jes va-nj zaupam“. — „Jes pa ne zaupam na nikogar, nego na Boga“, odgovori Jakob. Grajščinski gospod je sedel v vertni utici in je njune pogovore natanjko slišal. Bil je dober pa častilakomen mož in se mu je dobro zdelo, da ga je Šimen tako hvalil. Sklenil je, ju lepo obdarovati. Vsakemu da en denar in jesti jima veli dati. Potem zapove, dva enaka hleba narediti in v enega deset cekinov zamesiti. — Pri jedi pravi Šimen: Vidiš Jakob, kako si ti neumen, ki le na Boga zaupaš; zdaj nama le ta gospod pomaga, in nobeden drug. V tem gospod k njima stopi in reče: „Kar sem mogel sem za vaju storil, za pot pa še vzemita vsak en hleb, in posebno ti Šimen, ki si v me toliko zaupal, dobro svoj hleb obvaruj.“ Potem mu je dal hleb z desetimi cekini. Gredé po poti začne Šimen precej godernjati, da jih je s tako slabim darom odpravil; potem se v senco vsedeta in Šimen oba hleba pregleduje in si misli: moj je tako težek, je gotovo slabo spečen, ter ga skrivoma spremeni z Jakobovim in njegovega ložjega vzame. Ko postaneta lačna in začneta jesti, takoj brumni Jakob

Jakob cekine najde in vesel pravi: „O ljubi Bog, jes sem v tebe zaupal in ti si me rešil.“ Ko prevzetni Šimen to vidi, reče Jakobu, da je bil iz šale hleb premenil, in ker mu prijatelj tega ni hotel verjeti, začneta se kregati in prepirati, naposled pa nazaj h gospodu gresta, naj bi on pravdo razsodil.

Med tem časom je že gospod svoji brumni ženi povedal, kako šalo je bil naredil, a ona je bila žalostna in je rekla: Nisi prav naredil, in jes se bojim, da te ne bi Bog kaznoval in kakošno nesrečo črez našo hišo poslal. Pošlji še po brunnega Jakoba in ga obdaruj. V tem pride služabnik pravit, da bi delavca spet rada ž njim govorila. Ko svoj prepir razložita, reče prevzetni Šimen: „Moj je hleb in moji so denarji, zakaj jes sem v njih zaupal.“ Ali Gospod se oberne k brunnemu Jakobu in reče: Obderži, kar ti je Bog namenil. Ti si va-nj zaupal in on je tvoje zaupanje poplašal. Ti pa samopriden in goljufen človek, reče drugemu, si dobro zapomni, da kdor na Boga pozabi, ne more na zemlji nobenega blagoslova imeti, in kdor na Boga ne zaupa, temu ne more nobeden človek pomagati, ko bi mu tudi hotel. Amen.

Pridiga za II. nedeljo po razglasenju Gospodovem.

(Od dopuščenega veselja.)

„Veselite se z veselimi, in jokajte z jokajočimi.“
(Rim. 12, 15.)

V v o d.

Kakor pride za dežjem solnce, za tamo luč, tako se tudi na zemlji hudi in dobri dnevi verstijo. Zdaj smo z revami in nadlogami obloženi, zdaj nas bolezni pritiskajo, zdaj dragino ali lakoto terpimo, zdaj nam stariši, bratje, prijatelji pomerjejo, zdaj solze prelivamo in mislimo, da nam ni več živeti. Ali kakor bi pihnil, vse to mine in sreča nas spet obiše, zdravje spet na naših licih cveti, vse se po naši volji godi; — in vse to, žalostne in vesele dni, nam Oče nebeški pošilja k našemu zveličanju, da bi nas srečne v sv. raj pripeljal. — Kdo more prešteti, koliko veselja človek od zibe do groba zavžije? Nag pride na svet in slab, kakor mlada rožica, katero vsak hud veter posmodi, pa Bog mu da stariše, ki ga z nezrečeno ljubeznijo sprejmejo, redijo in vsake nesreče varujejo. Med veseljem otrok izraste ter zdrav in lep mladeneč pred nami stoji; kamurkoli pogleda, najde veselje, celi svet je v njegovo veselje pri-

pravljjen; na desni rože cveteče, na levi drevesa sadja polne, tu sliši lepo ptičice prepevati, in tam ga ljubi tovariši in brumni učeni ki pravo modrost tega življenja spoznavati učijo. Pa njegova leta urno tečejo, ter postane mož in najde vsakoverstne skerbi; takrat pa mu Bog da tovaršico, pridno ženo, ki mu težko butaro pomaga nositi, da mu zdrave, umne otroke, da mu zadovoljnost in hišni mir, ki je več vreden, kakor vse posvetno veselje. V tem se postara in dobi bele lase; Bog pa mu da dobro vest, spoštovanje od drugih ljudi, in zaupanje, da se bo kmalu z Bogom združil ter se v nebesih večno veselil. Vse to daje dobri Bog, ki je v nebesih, vsakemu po njegovem stanu.

Tudi Jezus nam vesolja ne prepoveduje, ampak nam lepo pokaže, kako ga naj zavživamo. V današnjem sv. evangelju vidimo njega samega na ženitovanji v Kani Galilejski s svojo materjo, s svojimi učenci in drugimi gosti sedeti in ž njimi dobre volje biti; vidimo ga celo za vino skerbeti in prvi čudež storiti, kar gotovo ne bi bil storil, ko bi nam pošteno veselje prepovedati hotel. Slobodno se tedaj veselimo, saj nas k temu tudi sv. Pavelj opominja: „Veselite se zmiraj v Gospodu, še enkrat vam rečem, veselite se.“

Ali veliko ljudi si svoje veselje kazi in v žalost obrača, ker nekateri nezmerno jedó in pijejo, se cele noči okoli potepajo, svoje zdravje, premoženje in dobro ime zapravijo, drugi pa rajajo, nesramno živijo, pohujšanje dajejo in tako dušo in truplo večno pogubijo.

Zavoljo tega hočemo danes premisliti:

I. Kedaj smemo dobre volje biti.

II. Kako se moramo pri dobri volji zaderžati.

Ljubi moji! zdaj je predpustni čas, ko misli vsak pravico imeti, več vesolja vživati in bolj noretí, kakor drugokrat, zatorej vas prosim, poslušajte me, vzemite si k sercu, kar bom danes govoril, in lahko bote dobre volje, ne da bi Boga žalili.

I. del.

Veseli se otroci, ki imajo dobrega očeta, in vesolja poskakujejo, kedar jim stariši kaj lepega kupijo ali kako drugo veselje pripravijo; koliko več vesolja tedaj morajo kristjani občutiti, ki imajo najdobrotljivejšega Očeta, kateri nam je tolikanj vesolja pripravil in tolikanj dobrot skazal. „Toda vsaka reč ima svoj čas, pravi modri Sirah, je čas žalovanja in čas vesolja.“ Zdaj moramo delati, zdaj moliti, zdaj za dušo, zdaj za truplo skerbeti. Tako moramo tudi v veselji in dobri volji njene ure odločiti.

1. Dobre volje smemo biti, kedar smo dolžnosti svojega stana zvesto dopolnili, službo božjo slišali in tudi za bližnjega poskerbeli. — Zoper to grešijo

a) gospodarji in naprejpostavljeni, ki po oštarijah

hodijo, jedó in pijejo, židano voljo obhajajo in cele noči okoli lazijo, svoja dela in opravila v nemar puščajo in za domače potrebe nič ne skerbijo. Ti pa tudi gotovo grenki sad svoje zanikernosti prej ali poznej okusijo. Žena jim postane nevoljna in tudi začne zapravljati; otroci, ki brez vsega uka rastejo, zdvijajo, izmikajo kjer morejo, začno razuzdano in nesrečno živeti ter še v grobu njihove kosti preklinjajo. Družina postane tudi nezvesta, na svojo roko dela in sama sebe plačuje, zakaj „če je oko kalno, pravi sv. pismo, je celo truplo temno.“ Poprej premožna hiša peša, zabrede v revščino, dolžniki jo prodajo in hišno ime neskerbnega gospodarja izbrišejo. Zares, ljubi moji! ko tudi zanikerna dobra volja ne bi noben greh bila, moramo se je že zavoljo tega varovati, in če je med nami kak zanikern dobrovoljec, naj pred oltarjem na kolena poklekne in naj ne gre prej iz cerkve, preden ne bo terdnega sklepa naredil, se resnično poboljšati.

b) Še bolj zoper to grešijo tisti, ki ob nedeljah in praznikih božjo službo opuščajo, da morejo še bolj veselje uživati. — Tretja božja zapoved pravi: „Posvečuj praznik“, ali kako v sedanjih časih ljudje to zapoved spolnujejo! Ozri se okoli sebe in videl boš tam enega delati in zdi se, da nikoli tako pridno ne dela, ko ravno v nedeljo; tam ženska božjo službo mudi zato, ker se doma lišpa in zaljša, kinči in lase spleta, da bi tukaj ogenj nečistosti v mladenčih laglje vnela. Drugi opuščajo kerščanski nauk, in se med tem po oštarijah potikajo, kolnejo, klafajo in Bog ve, kaj vse počnejo, ter tako ob nedeljah več greha storijo, kakor sicer celi teden. O ljubi moji: to se pravi hudiču, ne Bogu služiti, in da tako veselje ne more dopuščeno biti, pač vsakemu lastna pamet pove.

c) Grešijo tudi tisti, ki so rajši dobre volje, kakor bi dobra dela opravljali. Postavimo: tvoj sosed je reven, ves v dolgih tiči, nesreča mu je živino vkončala; on se trudi in strada, ali vse zastonj; daj ti njemu tiste krajcarje, katere si za dobro voljo odločil, in v tem boš občutil nebeško veselje, katerega ti svet ne more dati. Tam najdeš bolno vdovo na terdi slami ležati, ki od celega sveta zapuščena po potrebnem živežu zdihuje, — obišči jo, pomagaj jej, in njene hvaležne prošnje bodo tebi nebesa odperle. — Če pride siromak bos in nag, od mraza se tresoč in te milo za dar prosi, pusti svoje serce omehčiti in na sodnji dan boš slišal veseli glas sodnikov: „Pridi, ljubi moj! v večno veselje, zakaj jes sem bil nag, in ti si me oblekel.“ Če pa tega ne storite, bote večno zaverženi, kakor bogati mož, ki se je bogato gostil, ubozega Lazarja pa pred vratmi stradati pustil.

1. Bodite dobre volje, če vam vaše premoženje dopušča, in če ste že prej za otroke in dom poskerbeli, družino, dolge in dačo plačali in revnim pomagali. Ali gorje gospodarjem, ki premoženje otrok in žene zaprav-

ljajo, ki družini težko zaslužno plačilo odtergujejo in zato dobro voljo obhajajo. Otroci doma lačni in raztergani vpijejo, mati ž njimi joka, toži in si lase z glave puli. Teh glas bo oblake prederl in Oče nebeški se jih bo usmilil in črez zapravljevca grozovitno šibo poslal. — Posli, ki svojega zaslužka ne dobijo, gospodarja preklinjajo, hišni blagoslov odnesejo in mero hišne nesreče dopolnijo.

Gorje tudi vam, ki dolgovi in dače ne plačujete, da po dobrih voljah hoditi zamorete. Saj še je Jezus za sebe in za sv. Petra dačo plačal in farizejem je rekel: „Dajte Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega.“ Sv. Pavelj pa pravi: „Dajte vsakemu, kar ste mu dolžni, dačo, komur dačo, col, komur col.“ Nikar se ne izgovarjajte, da niste vstanu plačati, ker vaša obleka vas toži, vaš obraz vas izdaja, vaše nemarno znanje zoper vas priča, zato ne bote nebeškega kraljestva dosegli, dokler ne bote zadnjega vinarja plačali.

Gorje tudi vam, ki imate revno žlahto, sosede, znance, katerim bi lahko s tem denarjem pomagali, katerega po dobrih voljah zapravite; gorje vam, ki v resnici potrebne siromake zmerjate, se kruljovim in drugim revežem posmehujete in rajši sami denar požirate, kakor bi le vinar za cerkev dali. Vas bo strašni glas pravičnega sodnika zadel: „Poberite se v večni ogenj“; zakaj vi niste največje zapovedi kerščanske vere dopolnili.

3. Bodimo veseli ob času veselja našega bližnjega, postavim ob ženitovanji, godovanji, pri novi meši ali kaki drugi veseli zgodbi. Naš Gospod in učenik, ki je bil poln prijaznosti, je tudi na ženitovanje šel in z ženinom, z nevesto in drugimi svati dobre volje bil, in se jim je dobrotljiv skazal, ker je šest verčev vode v vino spremenil. S tem nam je pokazal, da se moramo ravno tako veseliti, če se našemu bližnjemu dobro godi, kakor da bi se nam godilo, in da jim ne smemo nevoščljivi biti, ampak s prijaznimi moramo biti prijazni, z veselimi veseli. Zato nas tudi sv. Pavelj opominja: „Veselite se z veselimi.“ Pa vsaka dobra volja mora biti poštena, da se Bog ne razžali in bližnji ne pohujša in mi na duši in na telesu ne poškodujemo. Od tega pa v

II. delu.

Največ ljudi slaba tovaršija pohujša; to je kača, ki pod rožami spi, nas nevidoma piči in najprej naše truplo umori in pod zemljo spravi, potem pa tudi dušo v peklenki brezen pahne; ona s svojim strupom naše življenje greni, ona je kuga, ki zale mladenče in cvetoče device na mertvaški oder spravi. Zato ljubi moji! kedar smo dobre volje, naj se to

1. zgodi v dobri tovaršiji, pri stariših ali drugih dobrih ljudeh. — Tudi naš Zveličar Jezus Kristus se je veselil in je na ženitnini v Kani Galileji dobre volje bil, pa bil je ondi

v tovaršiji, nad katero so se nebesa veselila, namreč v tovaršiji svoje matere, presvete device Marije, svojih učencev in drugih bogaboječih gostov. Njegov sv. zgled tudi vi posnemajte in nikar ne hodite po nesramnih tabernah ali drugih hišah, v katerih zgubite premoženje, zdravje in dobro ime; nikar ne obiskujte ponočnih shodov, kjer rajajo, gerde reči vganjajo in vaše nedolžno serce ranijo; nikar veliko ne letajte po božjih potih ali sejmi, po katerih se stori več hudega, kakor dobrega in nikar se preveč na svojo moč ne zanašajte. Spomnite se na Samsona v starem testamentu; on je bil močen, da mu pod solncem ni bilo enakega; dolgo se je branil, ali zadnjič je vendar omagal, ko ga je Kananejska žena omrežila. — Spomnite se na kralja Salomona; človeški rod pred njim ni modrejšega moža poznal, ali slaba tovaršija ga je naredila malikovavca. In če temu ne verujete, vprašajte reveža, kateremu so domovje prodali in zdaj od hiše do hiše ubogajme prosil, kako da je tako daleč prišel, in povedal vam bo, da so tega slabi tovarši krivi. Poprašajte deklico, ki je bila pred kratkim časom še lepa, kakor roža v jutranji rosi, zdaj pa blede kakor smert okoli hodi, vprašajte jo, kako da se je tako hitro spremenila in jokaje vam bo rekla, da so jo slabi tovarši nedolžnosti oropali. — Vprašajte v bolnicah toliko nesrečnih, ki neizrečene bolečine terpijo, kje da so te bolezni dobili, in obraz bodo si pokrili in rekli: Pustili smo se zapeljati od tovaršev, in zdaj moramo toliko terpeti. In če še to vašega serca ne omehči, pojdite na pokopališče, pogledjte grobe toliko mladenčev in deklic, ki so v cvetu svojega življenja umerli, ker jih je slaba tovaršija pod zemljo spravila; pokleknite ondi na njihov grob, premislite večnost in prosite Boga, če ste v kakošno slabo tovaršijo zamotani, da vam da moč, se od nje odtergati.

2. Bodimo dobre volje z lepimi pogovori v svoje in svojega bližnjega zveličanje, in s poštenimi kratkimi časi. — Ali v serce me zbode, če pomislim, kako se dandanešnji mladi ljudje veselijo. Nesramne reči se pogovarjajo, klafarske pesmi pojejo, katere jim je sam peklenski duh vdihnil, nedolžnost zapeljujejo, dobro ime bližnjega opravljajo, drug drugega v greh napeljujejo, duhovsko in deželsko gosposko preklinjajo, pridigarje in učeničke oponašajo, cerkvene in božje reči zaničujejo, in še celo sv. vere se podstopijo. Prav pravi sv. Jakob: „Hud jezik je zapopadek vse krivice, ogenj, ki tek našega življenja požge, nepokojna hudoba, poln smertnega strupa.“ — Vam stariši, gospodarji in gospodinje pa na serce položim: glejte po vaših hčerah in sinovih, po hlapcih in deklah, svarite jih, zapirajte vrata za svojimi deklami, pazite kakor nekdan Abraham, ali so vaši hlapci po noči doma, in če vas ne ubogajo, dajte jim slovo. Ako tega ne storite, bode vam Jezus na sodnji dan ravno tako rekel, kakor nekdan Bog višemu duhovnu Heliju: „Zato ker nisi svojih sinov svaril, bom tvojo hišo vekomaj zavergel.“

3. Bodimo dobre volje po meri; zmerno moramo jesti in piti, toliko, kar je za truplo potreba, ne smemo cele noči brez spanja ostati in si tako bolezní nakopavati. Pri sv. Lukežu nas Jezus opominja: Varujte se, da svojih src ne pokvarite z jedmi in pijačo. Posebno pa vas prosim, varujte se pijanosti, zakaj pijanec svojo pamet zgubi, božjo podobo, po kateri je stvarjen, proč verže in se neumni živini podobnega naredi. Koliko jih pijanec pohujša, koliko zapelja? Pijanec svoji ženi in svojim otrokom denar in premoženje zapravi in jih v siromaštvo pripravi. Zato pravi sv. pismo: „Kdoi vino in pijančevanje ljubi, ne bo moder.“ Ni ga greha, katerega pijanec ne bi mogel doprinesti, on še svojo vero in svojo dušo proda. Modri Sirah pravi: „Vino naredi, da človek svojo vero zapusti, in da pameten pregrešen postane.“ Preobernite se tedaj, ki ste temu grehu podverženi, zakaj sv. Pavelj naravnost uči: „Pijanci ne bodo šli v nebeško kraljestvo.“ — Varujte se tudi grešnega rajanja. Naša vera nam sicer ne prepove vsakega rajanja, pa to mora biti vselej med poštenimi ljudmi, vpričo starišev, učениkov ali drugih poštenih predpostavljenih na kaki domači dobri volji. Ali dandanešnji se mladi ljudje dostikrat svojim predpostavljenim ukra-dejo, se v kakošno slabo hišo spravijo, pijančujejo, gerdo govorijo in rajajo; na takem plesu nedolžnost umira in po poti domu večji-del umerje.

In tako sem vam povedal, česa se imate pri svoji dobri volji varovati. Sicer pa vem, da so te moje besede, kakor vse druge vam le do ušes prišle, v serce pa niso nobenemu segle. Kakor ste prej živeli, tako bote tudi zanaprej; zvezda vašega poboljšanja se še nikar ne sveti. Pijanost ste ljubili in gerda dela doprinašali, in ljubezni do teh grehov še niste iz svojih src izruli. Že do zdaj je bilo zadosti ponočnjakov, kateri kakor ponočne ptice na rop letajo, njih dela so črna kakor noč in njih duša je črna, kakor saje, pa pa menim, da se njih število še vedno množi. — Večkrat sem vam že povedal, kako se imate pri službi božji zadržati, pa vendar se vsako leto z lastnimi očmi prepričam, kako nekateri spijo, drem-ljejo, ali svoje nesramne oči pasejo. Kedar angeljsko česčenje zvoní, dan na dan vidim nekatere, ki se sramujejo pred kraljem nebes in zemlje svojo glavo odkriti, in mimo križa gredoč se že skoro nobeden ne odkrije. In tako se godi med kristjani, ki hočejo enkrat v ne-besa priti.

Pa kaj bom še dalje govoril, saj vem, da je vse zastonj, ko bi vas tudi noč in dan opominjal, ko bi od govorjenja svoje pljuča izmetal in svoje persa raztergal; zato pa mora vse, karkoli se v cerkvi znajde, stoli, zidovi, prižnica, s kratka vse mora na sodnji dan zoper vas pričati in vas tožiti, da ste slišali, pa niste hoteli ubogati.

4. Bodimo dobre volje s hvaležnim srcem do Boga, ki nam je toliko veselja pripravil in toliko

dobrot dodelil. Hvaležnost nam pridiguje sv. Pavelj, ko pravi: „Vse, karkoli storite v besedi ali v djanji, vse storite v imenu Jezusa Kristusa, in dajajte hvalo Bogu Očetu skoz njega.“ K hvaležnosti nas tudi vabi vsako nedolžno veselje. Poglej zjutranjo solnce, ko izza gore milo priplava, hribe pozlati in vse k življenju obudi, in kamenito serce moraš v persih imeti, če se črez to ne veselíš in svojega Stvarnika ne hvalíš. Poglej zvečer mesec in brez števila zvezd na nebu migljati in tvoje serce mora neizrečeno veselje občutiti in molil in hvalil boš Stvarnika v njegovem neskončnem veličastvu. K hvaležnosti nas opominjajo tudi vse stvari. Poglej ptice veselo glavice proti nebesom povzdigovati, poglej rože svoja peresa razpenjati in Stvarnika hvaliti; ne pustimo se torej od neumnih stvari osramotiti, ampak karkoli storimo, vse storimo v imenu Boga Očeta.

Sklep.

Preljubi bratje in sestre! vi veste, da nismo samo za veselje stvarjeni; mi moramo tukaj za nebesa skrbeti, v nebesa pa nas terpljenje bolj gotovo pripelja, kakor veselje. Srečen je, kdor se v veselju ne prevzame, ampak veselje po meri vživa, ter se na žalostne dni pripravlja; ali kakor ste slišali, je veselje za človeka nevarno ter ga lahko časno in večno nesrečnega stori. Zatorej rečem: dvakrat srečen je, kdor v žalosti ne onemaga, ampak vse terpljenje voljno prenaša; zakaj terpljenje mora biti za pravičnega, da si lepšo krono zasluži, in za krivičnega, da se grehov očisti in svoje življenje poboljša.

Voljno torej vse poterpimo, poterpimo z Jezusom, kateremu so serce, roke in noge prebodli in ga na križ pribili; poterpimo z njegovimi sv. aposteljni in mučenci, ki so svojo kri za vero prelili; kakor za nje, bode tudi za nas enkrat vsa žalost nehala in se večno veselje začelo, ko bo nas Jezus na svojo večno ženitovanje poklical. Amen.

Pridiga za praznik presv. imena Jezusovega.

(Hvaljen bodi J. K.! Gov. J. A—st)

„Bog ga je povišal, in mu je dal ime, katero je črez vsa imena!“

(Filipj. 2, 9.)

V v o d.

V majhni hišici judovskega mestica Nazareta je nekdaj pobožna devica — Marija jej je bilo ime — v molitvi pred Bogom klečala. Vsa zamaknjena v sveti pobožnosti je serce in dušo proti nebesom povzdigovala. Kar na enkrat prečudna luč sobico napolni, in v sredi luči je božji angelj stal, ki se jej je globoko pripognil, in jej je rekel: „Žegnana si med ženami . . . Glej, spočela boš v svojem telesu, in Sina rodila, imenuj ga Jezus.“ (Luk. 1, 28, 31.)

Več kot 18 sto let je že minilo, kar je angelj Gabrielj Mariji to pozdravljenje z nebes prinesel, in v tem dolgem-dolgem času so mesta zginile, so se reke posušile, so celi narodi odmerli, se je veliko na zemlji spremenilo; presveto ime Jezusovo pa je zmiraj ostalo, to presv. ime je svet premagalo.

Prehodi daljni svet, oglej se med narodi, pojdi od solnčnega izhoda do solnčnega zahoda, podaj se v Afrikanke puščave, v Amerikanske gojzde, povsod boš ljudi najdel, ki v to ime verujejo, to ime s častjo izrekujejo, v tem imenu molijo, in so za to ime pripravljene kri in življenje dati. Ni ga za ta svet tako imenitnega imena, kakor je Jezusovo ime. Saj so že bili imenitni možje, ki jih je svet zavoljo njih modrosti in slavnih del občudoval, in jim spomenike iz bronu in kamna stavil, pa če so tudi njih imena pozabljene, če tudi njih spomeniki razpadejo, na tem je malo ležeče. Zadosti je, da nam le eno ime, ime Jezusovo ostane. To je najimenitnejše ime, je ime črez vsa imena.

Da bi verni posebno priložnost imeli, to presveto ime počastiti in hvaliti, je sv. cerkev poseben praznik presv. imena Jezusovega postavila, in po svoji od Kristusa zadobljeni oblasti ta praznik in skoz celo osmino popolnoma odpustek deli vsem tistim vernim, ki se svojih grehov skesano spovejo, zakrament sv. rešnjega Telesa prejmejo, v namen sv. katoliške cerkve molijo, in se pobožno pri sv. meši znajdejo.

K počешčenju in hvali tega presv. imena hočem tudi jes s svojim govorjenjem pomagati.

Pokazal vam bom, da je ime Jezusovo najsvetejše, najslajše in najmogočnejše ime v nebesih in na

zemlji, in potem se bomo iz te resnice še nekaj za svoje življenje učili.

O moj Jezus! v tvojem imenu in v tvojo čast!

I. del.

Jezus pomenja to, kar Zveličar, Odrešenik. Imenuje se Zveličar, ker je po njem zveličanje došlo, ali ker je storil, da moramo zveličani biti; in Odrešenik, ker nas je odrešil greha in večnega pogubljenja. Zato je rekel angelj Gospodov Jožefu: „Marija bo rodila Sina, in imenuj njegovo ime Jezus; on bo namreč odrešil svoje ljudstvo njih grehov.“ (Mat. 1, 21.) In to ime je najsvetejši, Bog sam mu ga je dal.

1. Kakor pri nas pri sv. kerstu, tako je tudi v starem testamtu pri obrezovanju fantičkom bilo ime dano. Staršem je bilo na prosto voljo dano ime voliti, in po navadi so volili svoje lastno ime, ali ime kakega sorodovince in prednika. Svojemu Sinu pa ime dati Bog Oče ni pripustil ljudem, on sam ga je izvolil od večnih časov, in angelj ga je moral razodeti prečisti devici, da bi mu bilo pri obrezovanju dano. „Glej, je rekel angelj Gabrielj Mariji, spočela boš v svojem telesu, in Sina rodila, imenuj ga Jezus.“ (Luk. 1, 31.) Mariji prečisti devici tedaj ni bilo na prosto voljo dano, ime kakega imenitnega prednika svojemu edinorojenemu Sinu dati; Bog sam je za to skerbel, da ta ljubljeni Sin večnega Očeta ni bil Joahim, ne David, ne Abraham imenovan, ampak dano mu je bilo ime Jezus, katero je bilo imenovano od angelja, preden je bil spet v maternem telesu.“ (Luk. 2, 21.) Ni ga tedaj svetejšega imena od imena Jezusovega, zakaj nebeški Oče sam mu ga je dal. To ime je v resnici božje ime, je najsvetejše ime. To ime je pa tudi najslajše ime.

2. Jezus, pravi sv. Bernard, je med v ustih, pesem v ušesih, radost v sercu.“ O da bi jes mogel tisto veselje popisati, ki ga pobožne duše občutijo, keдар v to presveto ime mislijo, ali ga slišijo, ali ga izgovarjajo! V štirinajstih listih sv. aposteljna Pavlja se nahaja sladko in sveto ime Jezus 219krat. Kolikrat pa je še le izgovoril to sv. ime, in s kolikim spoštovanjem! Pripovedujejo, da je ta apostelj, ko je rabelj meč nad njegovo glavo zasukal, da ga umori, še trikrat presveto ime „Jezus“ zaklical. Po njegovem zgledu so vsi pobožni v resnici častili sv. ime „Jezus“; v tem imenu so dobivali prečudno tolažbo v vseh nadlogah in težavah, in čutili so v svojem sercu neizrečeno sladkost, kolikokrat so izgovarjali to sveto ime.

3. Presv. ime Jezusovo je tudi najmogočnejše; v njem je prečudna moč in krepost. Kdaj se je kateri čudež zgodil, da bi ne bil v tem imenu storjen? Ktera dobrota se zamore misliti ali želeti, da bi je v tem imenu doseči ne mogli? Zveličar sam pravi:

„V mojem imenu bodo, kateri verujejo, hudiče izganjali, nove jezike govorili, kače prijemali; in ako kaj strupenega pijejo, jim ne bo škodovalo; in na bolnike bodo roke pokladali, in bodo zdravi.“ (Mark. 16, 17.) Zgodovina aposteljnov in prvih stoletij kaže, kako natanjko se je to prerokovanje Gospodovo od moči njegovega imena spolnilo. Pa to so le telesne dobrote, ki od moči presvetega imena Jezusovega pričajo; pričajo pa še druge, duhovne, nebeške dobrote, kakor so: gnada božja, uslišanje molitve, odpusčenje grehov, življenje in zveličanje, to so najdrajši zakladi tega presv. imena. „Resnično vam povem“, pravi Jezus, ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal“ (Jan. 16, 23.); in sv. Peter je Judom očitno oznanoval: „Nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, v katerem bi mogli zveličani biti.“ (Ap. dj. 4, 12.) Pa kdo je v stanu moč tega imena popolnoma dopovedati? Štejte bolnike, ki so bili na klicanje tega imena ozdravljeni; štejte obsedene, ki so bili hudobnih duhov rešeni; štejte mertve, ki so bili k življenju obujeni; grehe, ki so bili odpuščeni; molitve, ki so bile uslišane; milosti, ki so bile podeljene; spokornike, ki so bili oteti; nedolžne, ki so bili ohranjeni; duše, ki so bile v nebesa sprejete: ali niso to priče tega mogočnega imena?

Sv. Pavelj v listu do Rimljanom (10, 13.) piše: „Kdorkoli kliče v ime Gospodovo, bo zveličan.“ Pri teh besedah sv. Pavlja nek razlagavec sv. pisma, sv. Evtimi, vzame v misel hudobnega izdajavca, nesrečnega Juda. On zatovi, da ta apostelj bi se nikoli ne bil v tako sramotno izdajanje, iz izdajanja v obupnost, in iz obupnosti v pekel zgreznil, ko bi bil tudi po tem, ko je hudobni naklep storil, v časi Jezusovo ime izgovoril. Pa kolikorkrat Judeža od Kristusa in s Kristusom govoriti slišimo, se vselej ogiblje, svojega Gospoda po pravem, zveličanskem imenu imenovati. Kedar gre kje k velikim duhovnom vprašat za plačilo, ko bi jim ga izdal, samo to reče: „Kaj mi hočete dati, in jes vam ga bom izdal?“ (Mat. 26, 15.) Takrat ko pripelje sodne hlapce na oljsko goro, in Jezusa poljubi v znamenje, da njega naj primejo, ga tako nagovori: „Zdrav bodi Učenik!“ (Mat. 26, 49.) Takrat ko prinese 30 srebernikov velikim duhovnom in starašinom nazaj, in skesan verže od sebe kervavi denar, zakliče: „Grešil sem, ker sem izdal nedolžno kri!“ (Mat. 27, 4.) Ko bi bil nesrečni Juda, pravi poprej imenovani razlagavec, tam pri velikih duhovnih rekel: „Jes vam bom Jezusa izdal;“ to sladko ime bi mu bilo serce omečilo, da bi bil od svojega hudobnega naklepa odstopil. Ko bi bil po doprinešenem hudo delstvu, ko je kervavi denar od sebe vergel, skesan zaklical: „Jes sem Jezusa izdal,“ to tolažno ime bi bilo v njegovem sercu upanje obudilo, in bi ga bilo obupnosti in samomorstva obvarovalo. „Kdorkoli kliče v ime Gospodovo, s pobožnostjo, živo vero, z zaupanjem kliče, bo zveličan. O kolika tolažba za nepokojne, že obupne, in še clo terdovratne grešnike!

II. del.

1. Ker je pa Jezusovo ime tako sveto, sladko in mogočno, zato zasluži črez vse hvaljeno, češčeno in posvečevano biti. To je volja nebeškega Očeta, on hoče svojega sina po tem imenu poveljčanega, in hoče tudi ime visoko češčeno imeti. Tako je dal oznaniti po svojem aposteljnu: „Ponižal je sam sebe, in je bil pokoren do smerti, smerti pa na križu. Zato ga je tudi Bog povišal, in mu dal ime, katero je črez vse imena, da se v imenu Jezusovem vsako koleno priklanja, teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in da vsak jezik spričuje, da je Gospod Jezus Kristus v časti Boga Očeta.“ (Filiplj. 2, 8—11.) O ve nebeške trume! ve razumete te besede, in zato se neprenehoma razlega vaša hvala: „Ime Gospodovo bodi hvaljeno, od zdaj in na vekomej!“ (Ps. 112, 2.) Tudi vi, nesrečni duhovi in vojvodi temote, razumete to besedo, in zato hitro bežite, kedar sveto ime Jezusovo zaslišite; kakor sveto je to ime samo na sebi, tako strašno je za vas. Le tukaj na zemlji se najdejo ljudje, kateri besed sv. Pavlja nočejo razumeti, in si ne dajo dopovedati, da to ime je črez vse sveto in častitljivo? In kateri so tisti? To so tisti, kateri temu svetemu in strašnemu imenu nečast delajo; to so tisti, kateri s tem imenom svoje začudenje, svojo jezo, svojo nevoljo na znanje dajejo; kateri to ime brez vsega premislika, brez potrebe, brez spoštovanja in v norčijah izrekujejo. O vi vsi, ki to slabo navado imate, to presveto ime brez potrebe in spoštovanja izrekovati, mislite na nebeške angelje, ki svoje kolena pred tem svetim imenom pripogujejo in mu trikrat sveto pojejo. Mislite na satana v peklu, ki se pred tem imenom tresse. Mislite na vse, kar vam to ime tako častitljivo dela, in z vsem spoštovanjem ga izrekuje, ker le v samem tem imenu zamorete zveličani biti.

Da si bote moje svarjenje bolj zapomnili, naj vam še v pri-
liki pojasnim, iz katere bote spoznali, kako slaba in grešna je ta
navada presveto ime Jezusovo po nepridnim imenovati.

Kaj bi ti rekel, ko bi tvoj sosed navado imel, v nejevolji, v
jezi, pri začudenju, v norčijah tvoje ime izgovarjati in ga gerditi,
kakor da bi bilo tvoje ime najslabše na zemlji? In to bi tvoj sosed
od dne do dne, od tedna do tedna počel. Gotovo bi se ti črez to pri-
tožil, ti bi šel k njemu in bi mu rekel: „Ljubi moj sosed, jes tega
ne terpim, da bi z mojim imenom norčije uganjal. Moje ime ni
metla, da bi ti zmiraj ž njim pometal.“ Gotovo bi ti to storil, če
ti je na tvojem poštenem imenu kaj ležeče. — Glej, ti pa, ki si
po besedah kralja Davida le revni červiček zemlje, ti ime tistega,
ki je kralj nebes in zemlje, ki ga vseh devet angeljskih korov v
nebesih moli, ki je iz ljubezni do tebe človek postal, in do zadnje
kaplje svojo kri na križu prelil, da te je večnega pogubljenja odrešil,
in nebesa ti prislužil, ti ime svojega ljubega Jezusa tolikrat po ne-

pridnim imenuješ. Ali meniš, da to ni greh? Gospod ga ne bo pustil brez šibe, kdor njegovo ime po nepridnim izreka.

Ali pa ti greš svojega soseda obiskat. Tvoj сосед bi pehar orehov prinesel na mizo, in zdaj bi britko martro s stene snel, in z britko martro bi orehe tolkel. Ti bi se zavzel, in rekel bi mu: „Ljubi moj сосед! to se pa vendar ne spodobi. Če hočeš orehe tleči, tolci jih s kladvom ali pa s polenom, ne pa z britko martro. To je ravno tako, kakor da bi se iz Boga norca delal. „Ta prilika se vam smešna zdi, jes pa vam povem, da božje ime je toliko kot podoba božja, in kdor božje ime po nepridnim in v norčijah imenuje, je ravno tako, kakor da bi z britko martro orehe tolkel. Pa Gospod ga ne bo pustil brez šibe, kdor njegovo ime po nepridnem izrekuje.

2. Ker sem vas zdaj svaril zavoljo slabe, grešne navade najsvetejši Jezusovo ime po nepridnim imenovati, vam pa priporočam drugo lepo, hvale vredno navado.

Katoliški kristjani namreč lepo in hvale vredno navado imajo, ktera iz starodavnih časov izvira, da se presladkega imena Jezusovega v pozdravljenju poslužujejo. „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ — tako se navadno ljudje pozdravljajo na jutro in na večer, kedar se na poti srečajo, kedar v hišo stopijo, in kedar se poslové. In pozdravljeni na to odgovori: „Amen“, ali „na vekomaj Amen“, ali „na večne čase. Amen.“

Da se bote tudi vi toliko raji tako po kristjansko pozdravljali, naj vam povem, da je papež Sikst. V. 15. mal. serp. 1587 slehernemu, kateri s pobožnim srcem koga družega z besedami pozdravi: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ kakor tudi tistemu, kateri na to odgovori: „Na vekomaj, Amen,“ vselej odpustek za 100 dni dodelil. Kdor je pa to navado v življenju spolnoval, zadobi popolnoma odpustek ob smertni uri, če tisti čas presveti imeni Jezus in Marija pobožno in skesano z ustmi, ali če z ustmi več ne more, vsaj v sercu na pomoč kliče. Tudi so pridigarjem, kateri k temu opominjajo, ravno tisti odpustki dodeljeni. Te odpustke je poterdil tudi papež Benedikt XIII.

Sklep.

Poglej, kristjan! kako lepo priložnost imaš, odpuščenje časnih kazni zadobiti, ki bi jih imel na tem svetu, ali pa po smerti v vicah terpeti. Nikar ne zaničuj odpustkov, — ti znal bi se enkrat v vicah kesati; zakaj ogenj vic skli — bolj skli, kakor vse bolečine na zemlji!

Tukaj, poslušalci moji! najdem priložnost, gorečo željo svojega serca vam razodeti. Vi otroci, in tudi vi odrasčeni, vi starčki, vi vsi, če hočete veliko veselje mi delati, če ravno sem nevreden namestnik Kristusov med vami, pozdravljajte me vselej z lepim po-

zdravljenjem: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Mojim ušesom ne more biti nič ljubeznjivejšega, in mojemu sercu nič slajšega, kakor to, da iz vaših ust slišim hvalo tistega, kateremu jes služim, in za kterega čast imam jes vse svoje moči darovati. Jes sem prepričan, da po tem bo Gospod v svojem dopadenju še obilnejši mene in vas blagoslovil. — Ja slavite to ime neprenehoma, hvalite ime Gospodovo; zakaj sladek je Gospod, na veke je njegovo usmiljenje, in od roda do roda njegova resnica.

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Njegovo ime bodi česčeno zdaj in na vekomaj! Amen.

Pridiga za III. nedeljo po razglasenju Gospodovem.

(Od nečistosti.)

„Glej, da nikomur ne poveš, temuč pojdi, skaži se duhovnu in opravi dar, katerega je Mojzes zapovedal.“ (Mat. 8, 4.)

V v o d.

Gobe, na katerih je bolnik v današnjem sv. evangelju terpel, so bile strašna, neznana bolezen; po celem životu je bil tak bolnik s krastami obsut, s strupenimi bulami in bolečinami obsipan, in gerd neznosljiv smrad se je okoli njega širil; celo njegova sapa je bila strupena. Zato se je moral sleherni, ki je tako nesrečen postal, od človeške družbe ločiti; mož je moral ženo, sin očeta in mater zapustiti, po samotnih krajih in puščavah hoditi in z drugimi enakimi nesrečniki svoj žalostni stan objokovati. Ta gerda bolezen se je večjidel po pregrešnem življenju pridobila. Tudi dan današnji si si ljudje bolezní dostikrat ali večjidel vselej le s svojo zanikernostjo na glavo nakapajo, zlasti z nezmernostjo v jedi in pijači, z jezo, posebno pa z razuzdanim in nesramnim življenjem. Vsi učeníki enoglasno terdijo, da je nečistost zmiraj največa nesreča med ljudmi, posebno pa med mladino; nečistost je tisti vir, iz katerega tolikanj siromaštva in pogubljenja izvira. Kateri učenik kerščanske vere tedaj ne bi goreče želje imel, slehernega pred tem grehom svariti, zmotenega nazaj na pravo pot pripeljati in tistega nesrečneža, ki že na kraji brezdna stoji, z močno roko nazaj potegniti. In to je tudi namen mojega današnjega govorjenja.

Bliže, bliže tedaj pridite vsi, ki v cvetju svojih let stojite, bliže stopite in poslušajte glas svojega prijatelja, ki nič tako željno ne

želi, kakor vašo srečo. Nečistost v vsi njeni ostudnosti vam tedaj hočem pred oči postaviti, pa vendar tako, da vašega čistega srca ne bom razžalil. Vtisnite si te besede v svoje serce in sovražite ta greh, kakor najhujšega sovražnika vaše sreče in vašega zveličanja in poslušajte me s strahom božjim.

Razlaga.

Vsak greh brez razločka je zoper božjo voljo, ter človeka silno nesrečnega stori; najbolj pa vendar greh nečistosti Boga razžali in največ pohujšanja, največ nesreče iz tega greha med ljudi pride. Kdo bi mogel vse hudo, vso žalost, vso britkost popisati, kdo nasteti pogubljenje, katerega ta greh s seboj prinese? S tem grehom bo nedolžnost zapeljana, mir in pokoj iz srca odvzet, deviška sramožljivost v nesramnost spreobrnjena, vsa ljubezen do starišev bo potlačena in iz srca izkoreninjena, starišem, če še živijo, bo njih življenje v žalost in grenkost spreobrnjeno, njih dobrote bodo s černo nehvaležnostjo povernjene, in tako pod butaro žalosti in skerbi prezgodaj pod zemljo pridejo; če jih pa je božja previdnost prej iz sveta poklicala, bo vendar njih ime in spomin zasramovan in če njihov sin ali njihova hčer v ta greh zabrede, ne morejo njih kosti v miru počivati. Po pravici tedaj govori sv. Pavelj, ko pravi, da nečistnik ne bo videl nebeškega kraljestva.

Ali ne veste, pravi sv. pismo, da je vaše truplo tempelj sv. Duha, kateri v vas prebiva, da ste skoz kerst in sv. obhajilo k čistemu in sv. življenju zavezani. Nečistnik pa se nad vsem tem pregreši, in iz svojega trupla tempelj peklenškega duha naredi. Zavoljo tega tudi ni nobenega greha, katerega bi Bog tako kaznoval, kakor ravno greh nečistosti. Zavoljo tega greha je bilo Bogu žal, da je bil človeka stvaril; zavoljo tega greha je vse potopil in ljudi in zveri na zemlji pokončal; zavoljo tega greha je mesti Sodomo in Gomoro z žvepljenim ognjem požgal, da še dandanešnji ondi smerdljivo jezero stoji, in kakor da bi se bilo svojega smradu od nečistosti navzelo, ne more nobena žival ne v njem, ne okoli njega prebivati. Ves tisti kraj je proklet in zemlja najmanjše trave ne rodi vsem narodom v pričevanje, kako strašno pravični sodnik ta greh kaznuje. Zavoljo tega greha je bila vsaka nečistnica s kamenjem posuta; ko bi se še v zdajnih časih ta greh tako očitno kaznoval, bilo bi veliko več sreče na svetu, veliko več bi jih bilo zveličanih in mnogim bi se na sodnji dan boljše godilo.

Jes ne poznam nobene bolj žalostne podobe na celem svetu, kakor podobo mladenča ali deklice, ki se je skoz greh nečistosti pogubila. Žalostno je sicer, če ploha in toča žito pobije in ubogemu kmetu beraško palico v roke posili; žalostno je, če viharni vetrovi lepo cvetoča drevesa zlomijo, preden kaj sadu prinesejo, ali veliko bolj žalostno je še, če nečistost človeka ukonča, zakaj nedolžen

človek je veliko več vreden, kakor celi svet z vsemi svojimi lepottijami, in blagoslov, katerega on okoli sebe deli, je veliko lepši, kakor obilni blagoslov celega sveta. In vse to ta ostudni greh na mah pokonča.

Poglejte samo takega nesrečnega mladenča ali deklico. — Kako sta poprej cvetela. Kako se je nedolžnost, serčnost in veselje z njunega obraza svetila! Kakošno upanje, kakošno veselje so ljudje nad njima imeli, kako sta se zemlja in nebo nad njima veselila! Zdaj pa od nesramnosti omrežena je njuno lepo cvetje ovenjeno, dasiravno še ni nobenega sadu prineslo, zdaj je njihovo obličje omadeževano in njihovo v tla obrnjeno oko jih toži, da ni v njih prave in mirne vesti: Že v mladosti sta se postarala in pod bolečinami in težavami starosti vzdihujeta. Podobna ovenjeni roži, katero je veter zlomil, ali drevesu, ki se je v svojem cvetju posušilo, ali živi smerti. Ogenj njihovega življenja še le malo tli, njihovo serce je merzlo in že hoče ugasniti, ko bi moralo v najlepšem plamenu goreti, zemlja in nebo nad njima žalujeta, pekel pa od veselja poskakuje, da jih je spet več v svojo oblast dobil.

Oh žalujte z menoj za take nesrečne vi vsi, ki spoznate in zapopadete, kaj so oni zgubili in kaj je ves človeški rod, kaj so nebesa in zemlja nad njimi zgubile. O da bi se ta podoba vtisnila v serce vsakega mladenča in vsake deklice, ki me posluša, da bi nedolžne tega greha obvarovala, grešnike pa nazaj na pot zveličanja pripravila. In ko bi jes danes le enega na pravo pot spravil, ali le enega v njegovi nedolžnosti poterdil, o kako bi bil jes zadovoljen, kako neizrečeno dobro bi s tem celemu svetu skazal.

Da ne bom nobenega nedolžnega serca ranil, nočem nič govoriti od tiste sramote, katero nečistniki sami sebi, svojim starišem, bratom in celi žlahti naredijo, in s kakošnjimi gerdimi imeni bodo zasramovani, kakošna znamenja na svojem obrazu nosijo, — vse to zamolčim, samo na terpljenje na unem svetu vas hočem spomniti. Poglejte tiste nesrečne, ki so nesramno živeli, zdaj pa v večnem ognju gorijo, vi bote med njimi tudi tiste našli, s katerimi ste vi grešili, katere ste vi svojim zapeljivim jezikom zapeljali, in oni so vas že pravičnemu sodniku tožili ter morebiti ne manjka več, kakor en greh, da bo mera vaše pregrešnosti polna in bodo se vrata peklena odperla in vas vekomaj požerla.

Mladeneč in devica! ki sta si nedolžnost obvarovala, pa se veselita črez to veliko srečo. Nedolžnost je več vredna, kakor vse bogastvo in vsa čast, kakor vsa vednost in učenost. Nedolžnost je najlepše blago, najdražji kamen, kdor to ima, ne potrebuje drugih reči, pa bo vendar zadovoljen in srečen in se slobodno svojega življenja veseli, zakaj koderkoli hodi, ga angelji spremljajo in krono devištva nad njim nosijo; on sam je angelj v človeški podobi, kakor je nečistnik hudič v človeški podobi.

Tebe milovanja vredni mladeneč, ki zgubljeno nedolžnost ob-

jokuješ, in tisto uro, ko si jo zapravlil, preklinjaš, tebe nisem hotel v obupnost spraviti in ti vsega upanja odvzeti, ampak serčnost bi rad v tvoje serce vлил in ti pomagal, kolikor je to mogoče. Reši torej, kar se še da rešiti. Nikar ne obupaj, ampak hitro se svoji grešni navadi ustavi, zakaj če ti je še pomagati, mora se to tukaj zgoditi. Bog ravno zdaj z dopadenjem na te gleda in ti svojo milostljivo roko podaja. Poprimi se je in odpovej se grehu za celo svoje življenje. S sv. nevoljo izženi iz svojega serca vse nesramne misli, serčno premaguj vse skušnjave in pri pobožnih in bogabojčih ljudeh išči tolažbo v svojih skušnjavah. Raztergaj vso prijaznost s hudobnimi tovariši, raztergaj jo hitro in za zmiraj; beži pred tistimi, ki so te zapeljali ali katere si ti zapeljal, dokler se ne boš v resnici poboljšal. Potem pa moraš tudi druge svariti, in hudo, ki si ga storil z opominjevanjem, prošnjami in dobrimi zgledi popraviti, sicer ne moreš upati odpuščenja grehov.

Očetje in matere, gospodarji in gospodinjje! vam pa naj bo to prva skerb, da bote svojim otrokom in podložnim nedolžnost obvarovali. Podučujte jih v lepem, in nikoli nič ne govorite in nikoli nič ne storite, kar bi jih moglo pohujšati. Čujte tudi na skrivnem nad njihovimi deli, nad njihovimi prijatelji in tovariši, bodite prijazni ž njimi, da bodo vam svoje serce odperli, in budite v njihovem sercu strah božji in ljubezen do Boga, to bo za nje najboljša.

Vas, nečiste duše! pa še enkrat opomnim, delajte pokoro črez svoje grehe, katere ste zoper šesto in deveto zapoved doprinesli, sicer ne morete drugo upati, nego vekomaj pogubljeni biti.

Tako naredite, kakor zgubljeni sin: verzite se pred noge vašega nebeškega Očeta in kakor on tudi vi s skesanim srcem recite: Oče! jes sem grešil pred nebesami in pred teboj, ali zdaj imam terden sklep, vse pustiti, kar je tebi zoperno in se hočem vseh slabih tovaršij in priložnosti k grehu ogibati. Daj mi le svojo gnado, da vse skušnjave mojega slabega poželjenja premagam in ves čas mojega življenja v čistosti serca in trupla preživim.

Pridiga za IV. nedeljo po razglašenju Gospodovem.

(Tri božje čednosti moramo večkrat obujati in po njih živeti; gov. L. F.)

„Gospod! otmi nas, poginjamo.“

(Mat. 8, 24.)

Vvod.

Na viharnem morji čolnič plava, v njem so Jezus in njegovi učenci; Jezus s svojimi učenci v ladjici in ladjica na morji, morje po vetrovih razburjeno, to je podoba katoliške cerkve, ker je tudi ona prestala že veliko viharjev in jih ima še prestati. — Vožnja po morji je tudi naše življenje, ali vsaj podobno je tej nevarni vožnji. Kolikokrat tudi nas napadejo viharji, da bi zbegani ali v obupu radi klicali: Gospod! otmi nas, poginjamo. — Klicali bi radi, a vendar ne kličemo, ker smo maloverni, kakor so bili učenci Jezusovi v čolniču na Tiberiaškem morji. — Ko vidijo silo, zbudijo Jezusa in ga prosijo: Gospod! otmi nas. Imeli so nekoliko vere v Jezusa, sicer bi ga ne bili zbudili; imeli so nekoliko upanja, sicer bi ga ne bili prosili; imeli so nekoliko ljubezni do njega, ker so ga opomnili nevarnosti; ali njihova vera še ni bila dosti živa, njihovo upanje ni bilo dosti terdno: in njihova ljubezen še ni bila dosti čista, zato jim je Jezus rekel: „Kaj ste boječi, maloverni?“ Tako je tudi z nami! Imamo nekoliko vere, nekoliko upanja, nekoliko ljubezni; a vendar naša vera, naše upanje, naša ljubezen do Boga, ni takošna, kakor bi imela biti, kakoršno Jezus tirja tudi od nas. In zakaj te tri božje čednosti v nas niso takošne, kakoršne bi imele biti? Zato ker te tri božje čednosti premalokrat obudimo, premalo oživimo. Od teh treh božjih čednosti hočem danes govoriti in vam dokazati:

1. Potrebno je in naša sveta dolžnost, da tri božje čednosti večkrat pobožno obujamo,
  2. še potrebnejše pa je, da tudi po njih živimo.“
- Poslušajte v imenu Jezusa in Marije.

I. del.

Trojne reči nam današnje evangelje kaže: nevarno morje — boječe učence — in Jezusa mirno spečega. Tako mirno lahko spi, kdor v veri, upanji in ljubezni živi in te tri božje čednosti večkrat obuja in v sebi oživlja. Kaj so te tri božje čednosti? Tri božje čednosti so tri najimnitnejši darovi, ki jih človek od Boga prejeti more; kterih pa tudi ne more nikoli zadosti varovati, za ktere more

Bogu vekomaj hvaležen biti. Od Boga imamo sveto vero, ki je čeznatorna luč, po kateri imamo vse za res, kar je Bog razodel, in nas sv. kerščanska katolijska cerkev uči verovati. Od Boga imamo upanje, to je tista čednost, po kateri se terdno zanesemo, da bo nam Bog dal, kar jo nam obljubil zavoljo neskončnega zaslužnja Jezusovega, t. j. večno življenje in kar je nam potrebno. Od Boga imamo ljubezen, tisto božjo čednost, po kateri ljubimo Boga črez vse zavoljo njega samega, in bližnjega zavoljo Boga, kakor sami sebe. — To so tri božje čednosti: božje ker so od Boga nam vlite; božje, ker nas spet peljejo k Bogu. To so tri hčere nebeške, ktere so z Jezusom prišle na svet, nas iskat in nam v nebesa pomagat. Perva je vera, ktera nam kaže pot in nam sveti v temi, da iz pravega pota ne zajdemo; druga je upanje, ktero nas podpira, da ne pademo; tretja je ljubezen, ktera nas priganja, greje in oživlja, da ne pešamo na težavnem poti proti nebesom. Apostelj pravi: Zdaj pa ostane vera, upanje, ljubezen, to troje: največi je pa ljubezen. (1. Kor. 13, 13.) — Te tri božje čednosti so naše največe bogastvo, naš najdrajši zaklad, naša najmenitnejša čast. — Kristjan! kaj bi bil ti brez vere? Revež, ki hodi v temoti in pravega pota ne najde! Kaj bi bil brez upanja? Še veči revež, ker neprenesljive bi ti bile nadloge tega sveta. Kaj bi bil brez ljubezni? Podoben ledu, ki nima toplote, podoben divji zveri, da še strašnejši, kakor divja zver. — Vera, upanje, ljubezen so torej božje čednosti, od Boga nam vlite, najmenitnejši darovi božji, naše bogastvo, naša čast.

To mislim, mora vsak spoznati, kdor ni samo za ta svet; upam torej, da bote tudi vi spoznali, da so vera, upanje in ljubezen, te tri božje čednosti, najmenitnejši darovi, ktere imamo od Boga. Ako pa to spoznamo, kakošne dolžnosti imamo vsled tega spoznanja? Kdor ima zaklad (šac), ali ga ne hrani in varuje skerbno, da mu ga tatje ali roparji ne odnesejo? Kdor nosi drage kamne, ali zlato, ali ta ne skerbi, da bi dragocenosti na poti ne zgubil? In kdor ima drago in čedno obleko, ali je ne bode varoval, da se ne sterga, ali umaže ali ogerdi? — Vera, upanje in ljubezen, te tri božje čednosti, ali niso več, kakor draga obleka, več, kakor zlato in dragi kamni, ali niso več, kakor največi zaklad? Pomislite in rzsodite, ali nismo dolžni, tudi te tri božje čednosti varovati, da jih ne oskrunimo? varovati, da jih ne zgubimo? varovati, da jih nam kdo iz serca ne ukrade? Preljubi kristjani? sami veste, da jih je veliko, ki te tri božje čednosti prav nič ne spoznajo, koliko so vredne, ki jih prav nič ne varujejo, še clo sami jih v sercu zadušijo.

Hočemo te tri božje čednosti, ali te tri nebeške darove obraniti in obvarovati, moramo jih večkrat pobožno obuditi in v sercu oživiti. Tri božje čednosti obudimo, kedar jih pobožno molimo, pa tako molimo, da tudi pomislimo in zastopimo, kar izrekamo in zraven še želimo, da bi res tako verovali, tako upali in tako ljubili Boga in bližnjega, kakor z ustmi izrečemo ali

molimo. Tako so svetniki obudili božje čednosti in so se s tem v njih poterdili. Sv. Vincenc Pavljan je vero na list zapisal in na persih nosil, kedar so ga krivoverci motili v veri, potegne listič iz nedrij ali roko na persi dene in moli sv. vero. Sv. Ignacij je molil: Svojo ljubezen mi daj o Bog in svojo gnado, in dosti sem bogat. — Tri božje čednosti večkrat obuditi in pobožno moliti je tudi nam močno potrebno, da še več, to je naša sv. dolžnost, kar večkrat izrečem in molim, to ne pozabim lahko; orožje katero se večkrat rabi, ne zarjavi; ako bom vdaril s kladvom večkrat na eno mesto, gotovo se bo ondi vtisnilo znamenje. Enako je z obudanjem treh božjih čednost. Če jih bom večkrat molil, ne bom jih pozabil; če jih bom večkrat ponovil, ne bodo mi v sercu zaspale ali ugasnile; če bom z njimi večkrat terkal ali vdarjal na moje serce, gotovo se bodo va-nj vtisnili znamenja vere, upanja in ljubezni. Če jih bom večkrat oživljal, bodo v sercu močne korenine pognale, lepo in živo rastle in cvetele tri božje čednosti, vera, upanje in ljubezen.

Po vsaki pridigi molimo tri božje čednosti, in sklenemo vero z besedami: — V tej veri hočem živeti in umreti; o Bog pomnoži mojo vero! — upanje sklenemo: v tem upanji hočem živeti in umreti — o Bog poterdi moje zaupanje; — in ljubezen sklenimo: o Bog, užgi v mojem sercu gorečo ljubezen proti neskončni dobroti. — Vprašam, ali so to prazne besede, ki jih molimo? Kar molimo mora nam iz serca priti — in zatorej tudi te tri božje čednosti. Ne samo v cerkvi, tudi doma moramo večkrat obuditi božje čednosti. V pobožnih hišah molijo tri božje čednosti po vsakem roženkrancu ali po vsakej večernej molitvi. Tri božje čednosti moramo obuditi, kedar kak sv. zakrament prejmemo; zakaj te tri božje čednosti so največi kinč (cir) vsake duše. Obudimo jih, kedar pridemo v kako skušnjavo, tedaj so najboljše orožje. Kedar nas nahajajo dvomi zoper vero, obudimo sv. vero; kedar zgubljam serčnost in hočemo obupati, obudimo upanje; obudimo ljubezen, če se nam težko zdi, storiti to, kar Bog zapove, ali opustiti, kar Bog prepove. — Obudimo božje čednosti posebno v težki bolezni in na smertni postelji, — takrat bomo še le razumeli, kaj so nam bile v življenji te tri božje čednosti, vera, upanje, ljubezen, — vse je minulo, vse nas zapušča in vse bomo morali zapustiti, — ostale nam bodo le vera, upanje in ljubezen, — te tri čednosti bodo nam ostale, bodo naše bogastvo ponesemo, jih seboj pred Boga. Zato ljubi kristjani! vas prosim in opominjam: Obudite radi tri božje čednosti, molite jih pobožno sami vsaki dan, učite jih svoje otroke moliti, dokler se jih ne naučé; one so najimnitnejši darovi božji, naša sreča na tem svetu, naše bogastvo v smerti in večnosti.

II. del.

Ali smo pa že vse opravili, če le vero, upanje, ljubezen večkrat molimo ali obudimo? Na mesti odgovora le vprašam: ali je

vam že dosti, če le žito lepo ocveti, sadu pa ne dozori in klasje je prazno? ali je vam že dosti, če sadno drevo lepo zeleni in ima košate veje, sadja pa nič ne donaša? Ali bote vzeli za zimo obleko, ktera je sicer lepa, židana, pa ne greje? Ravno tako božje čednosti niso le za moliti, niso le za obuditi, naj se še tako lepe molitvice, marveč po njih moramo tudi živeti, jih djansko izpolnovati, sicer bi bilo klasje brez zernja, sadno drevje brez sadja, obleka, ktera le lepša pa ne greje. Pa naj poslušamo Jezusa, kaj govori: „Ne vsak, kdor reče, Gospod, Gospod, pojde v nebeško kraljestvo, ampak ta, ki stori voljo mojega očeta, t. j. hoče, da je vera živa in da se skaže tudi v djanji. Zato je zaklel figovo drevo, ktero je večkrat prišel preiskat, pa nikdar ni našel na njem fig ali sadja. Ravno tako uči apostelj: „Vera brez del je mrtva,“ in sv. Avguštin: „S pravo vero morate združiti pobožno življenje, da bote Kristusa spoznali z vašimi besedami in z vašimi deli.“ Dobro si zapomnimo, vera sama nas ne more zveličati, zato ker tam ni prave vere, kjer ni spodobnega, primernega življenja. Dobro je vero večkrat pobožno obuditi, še boljše je po veri ves čas spodobno živeti, ker je le taka vera živa in k zveličanju potrebna. — Ni zadosti, da le upanje obudimo, v sercu pa pravega upanja nimamo. Kakšno bi bilo upanje, če bi z ustmi molili, upamo in zanesemo se na tvojo neskončno milost in dobroto, v sercih pa bi bili obupljivi, in vsi poterti, če se nam ne zgodi precej po naši volji in naši prošnji. Naše upanje mora biti terdno in zvesto, kakor Jobovo, ki je prišel ob vse, ob družino, premoženje, zdravje, le upanja ni zgubil; zaupljivo je še rekel: Bog je dal, Bog je vzel, njegova sveta volja naj se zgodi — in prijatlom je djal: „Ako bi me (Bog) tudi umoril, vendar bom le va-nj zaupal.“ Vaše upanje naj bo poterpežljivo in stanovitno. Ne zgubimo svojega upanja, če hitro ne prejmemo, kar si želimo; Bog človeka skuša, pa pozabi ga nikdar. Kerščansko upanje mora biti živo ali delavno, t. j. prazno bi bilo vse naše upanje, če bi sami nič ne storili ali delali. Zastonj bi bilo naše upanje v nebesa priti, če ne bi hotli nič storiti za nebesa. Kdor ima pravo upanje, nikoli zastonj ne bo upal. V tebe o Bog sem zaupal, vekomaj ne bom na sramoti.“

In tretja čednost, ljubezen ne sme biti mrtva, tudi ne prazna beseda, ampak živ ogenj, ki sveti in gori. „Ogenj sem prišel prineset na svet, in kaj hočem, kakor da gori“, učil je Jezus. Kako smo tako merzli k molitvi, počasni k božji službi, kako je nam tako težko, božjo voljo storiti! Prava božja ljubezen umira. — Kako je to, da je tako malo ljubezni do starišev, da se godi toliko krivic, obrekovanj, pobojev in moritev —; ljubezen do bližnjega umira med ljudmi; kjer je ljubezen do bližnjega živa, se tako pregrehe in krivice ne godé. Ponovimo ljubezen do Boga in bližnjega in molili bomo rajše, in krivic in pregreh ne bomo delali. Ljubezen je najpotrebnejša, brez nje nima

veljave niti naša vera, niti zaupanje, kakor uči apostelj Pavelj: „Če bi imel vero, da bi gore prestavljal, pa ljubezni ne bi imel, nič nisem. S sv. Ignacijem molimo: „Daj mi ljubezen, o Gospod in gnado, tako sem srečen dovelj.

Sklep.

Kaj sem vas danes učil? kaj vas prosim? Potrebno nam je tri božje čednosti večkrat obujati, še potrebnejši pa, po njih živeti. Tri božje čednosti so najimennitnejši darovi božji, ktere moramo hraniti, varovati in Bogu za nje večno hvaležni biti. Gorje nam, če vero zgubimo, v sredi teme nam luč ugasne. Gorje, če upanje zgubimo, v sterminah nimamo palce, na katero bi se mogli upirati in naslanjati; gorje nam, če ljubezen zgubimo, na potu proti nebesom moramo opešati, svojega cilja ne moramo doseči. Glejmo in skerbimo, da se to ne zgodi; ne bi vedel večje nesreče. Zatorej varujmo vero, upanje in ljubezen, in da bi nam ne umerle, večkrat jih oživljamo, molimo, obujajmo; prosimo Boga, da jih pomnožuje v naših srcih. Naša barkica gre proti kraji. Hitro jo goni našega življenja čas in viharji na morji našega življenja. Kedar bomo prijadrali proti kraji, vse bomo morali zapustiti: le vera, upanje ljubezen bodo nam ostale. O Bog! pomagaj nam, da ne potonemo v globočini večnega pogubljenja Amen.

Kitica adventnih pridig.

(Gov. J. A. v D.)

IV. adventna nedelja.

„Glas vpijočega v puščavi: Pripravite pot Gospodu. — Vse človeštvo bo videlo zveličanje božje.“ (Luk. 3, 6.)

(Konec.)

Zopet drugi so glas vpijočega poslušali, so tudi nekaj storili, pa le na pol na videz brez resnega in pravega poboljšanja. Nekteri so res k spovedi prišli — pa le iz navade in ker jih je sram in se o velikonoči bojé povedati, ds so bili le enkrat celo leto pri spovedi; nekteri so prišli k spovedi, ker se doma niso mogli ubraniti, ker jih je ali žena silila, ali pa so jih starši žugali! So nekteri, ki bi že eno ali drugo reč storili — le poglavitnega greha odložiti nočejo. Podobni so Herodu, ki je marsikaj storil, ali prešestnice

vendar ni hotel od sebe in od hiše dati! Tako jih je tedaj mnogo, ki sicer nekaj storé, pa se vendar zares poboljšati nočejo; ki se morebiti nekoliko časa nečistosti, pijanosti zderžé, pa čez malo časa zopet nazaj grede; ja celo taki, ki so že zdaj v adventu zopet nazaj padli! Kaj hočem od takih reči? Kaj družega, kot je rekel Janez Kerstnik: Kačji zarod, hinavci! kdo vam je pokazal bežati pred prihodnjo jezo Božjo? Storite vendar sad pokore, ne le na videz ali na pol. Gospod vas bo djal na vevnico in težko bote obstali. Kakor Herodež, ki je le na pol storil pokoro, kazni in sodbi božji ni odšel, tudi vi ne bote. Nikar ne mislite, če s praznimi obljubami spovednika motite, da bote tudi Boga zmotili! Bog tirja pravo resnično poboljšanje, ne na pol in na videz! Spoved brez poboljšanja ni prava, je nevredna in ne pomaga k odpuščanju, še globokeje v pekel potisne. Zatorej pravim: Raje ne spovedi, če ne misliš potlej greha in grešne priložnosti zapustiti, in saj velikih smertnih grehov se zares in popolnoma varovati! Zatorej rečem: Kdor hoče po vsej sili v pekel, mu ni treba k spovedi hoditi. V pekel se tudi brez spovedi lahko pride; ali v nebesa se pa brez prave spovedi, brez vredne pokore priti ne more!

3. Ob času sv. Janeza Kerstnika pa so bili tretjič tudi taki ljudje, ki še blizo niso prišli, ko je Janez učil. Taki so bili nekteri farizeji in višji duhovni in Judje iz Jeruzalema, ki so namesto sebe duhovnov in levitov poslali do Janeza, pa ne, da bi se po njem dali podučiti, ampak njegovo učenje vstvaviti. (Jan. 1, 19.)

Tako se tudi dandanešnji še godi! So tudi dandanešnji med kristjani, ki še celo blizo ne pridejo, da bi besedo božjo poslušali, ki se še nad pridigarji hudujejo, če kaj od pridige zvejo. Taki imajo znamenje pogubljenja že na čelu. Saj pravi Kristus: Kdor je iz Boga, besedo božjo posluša; za tega voljo vi ne poslušate, ker niste iz Boga. (Jan. 8, 47.) Morebiti takih ni dosti v naši fari, pa če je le eden, je to žalostno! Taki, ki ne poslušajo lepih nauk in opominov svojih duhovnih pastirjev, ali mar mislite, da bi sv. Janeza poslušali, ko bi zdaj vstal? Težko, težko! Morebiti enkrat, dvakrat iz radovednosti, potem pa bi ga tudi popustili. Reče se pa tudi lahko, da kdor nas ne posluša, bi tudi Mojzesa, sv. Janeza ali drugih prerokov ne poslušal, ko bi od mertvih vstali. Kaj naj tedaj od takih rečem, ki ta advent še blizo niso prišli, da bi glas vpijočega poslušali? Kaj hočem reči, saj jih ni tukaj, da bi poslušali? Samo toliko rečem, da sem tudi k njim govoril, akoravno jih tukaj ni bilo, da so vsi nauki, ktere sem dal, tudi na nje leteli, in da jih bo Bog tudi zavoljo tega enkrat sodil, ker bi bili lahko slišali, pa niso hotli, ker bi se bili lahko zveličali, pa niso hotli! Njim veljajo besede, ktere je Jezus izgovoril nad terdovratnimi Judi: Ko bi ne bil prišel in bi jim ne bil govoril, bi ne imeli greha, zdaj pa nimajo izgovora za svoj greh! — Če so tedaj kateri taki v naši fari, da ne pridejo blizo ne k pridigi, ne k sv. meši, ne k spovedi in obhajilu,

povejte jim vi, da sem tudi od njih govoril in jih klical, da je tudi njim veljal glas vpijočega v puščavi!

Sklep.

In zdaj, preljubi, naj sklenem adventne pridige! Slišali ste glas vpijočega v puščavi, ki vas je k pokori in poboljšanju opominjal! in da bi Gospodu lepo pot pripravili! Blagor vam, če ste poslušali in Gospodu lepo pot pripravili! Videli bote zveličanje božje; okušali bote sad Jezusovega rojstva in odrešenja v obilni meri božične praznike, deležni bote veselega miru, ki nam je došel z Jezusovim rojstvom, ker ste dobre volje. — Kteri ste pa glas vpijočega poslušali, pa le na pol in na videz ubogali, vedite, da polovičar ne velja za nebeško kraljestvo in da na vernici božji ne bote obstali. Če ni bilo prav, še lahko popravite, ali nikar dolgo ne odlašajte. Kteri pa niste nič blizo prišli, ali nič spovedi opravili, tisti ne morejo imeti božjega miru; saj grešnik nima pokoja. Še bi bil čas ali lahko, da ga zdaj leto več ne bo; zakaj ob uri ko ne veste bo prišel sin človekov. Kteri ste pa pripravljeni, kteri ste v adventnem času olja prilili v svoje svetilnice, veselite se, zakaj vedite: jutri bo prišel Gospod in bote videli njegovo veličastvo. Ker ste Gospodu lep prostor pripravili, bo tudi rad pri vas ostal, kakor nekdanj v hlevu Betlehenskem. Ker ste z Jezusom sklenjeni, ker ste v gnadi božji, bote gotovo imeli vesele praznike, ktere prav iz serca privoščim vam in sebi. Amen.

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija. Preč. gosp. dr. Val. Milar stolni korar dobil je od svitlega cesarja red železne krone tretjega razreda, č. g. dekan dr. Jernej Levičnik pa zlati križ s krono. Slava! čestitamo! — Č. g. Vidrih Jan. gre za oskerbnika fare na Reberci; č. g. Jandl Jan. za provizorja v Dobropolje; č. g. Witzman Ign. za kapl. v Št. Janž na mostiču; č. g. Kraut Val. ostane provizor fare M. D. na jezeru in č. g. Petek Fr. mu bode kot kaplan pomagal. Č. g. Sevnik Leop., ki je bil za faro M. D. na jezeru že inštaliran in jo mislil ravno nastopiti, se je po nesreči ubil. Nek sosedni župnik iz Štajerskega ga je bil za slovo še enkrat obiskal. Gosp. Sevnik ga s svojima konjema nekaj pota odpelje; domu gredé se konja že v Reichenfelsu psov ustrašita in v stran skočita, da se voz preberne, g. S. z glavo na nek steber buti in po nekaj dneh umerje. R. I. P.!

Lavantinska škofija. Preč. gosp. stolni prošt Sorčič Franc je prejel od sv. cesarja red železne krone III. razreda v priznanje mnogoverstnih svojih zaslug. Slava; čestitamo! — Č. g. Hajšek

Ant. pride za dekana v Slov. Bistrico, č. g. Arnuš Fr. za provizorja v Buče, č. g. Zupanc Jan. za kaplana k sv. Urbanu p. P. in č. g. Hajšek Jož. za kapl. k sv. Martinu p. Š.

Teržaška škofija. Č. g. kanonik Strk Andr. je postal župnik stolne cerkve pri sv. Justu, ker se je preč. g. Battaglia zavoljo starosti odpovedal. Za provizorja gre č. g. Fabris Ant. v Gologorico, za kaplana č. gg. Mikiša And. v Lindar in Leben Jakob v Lovran; č. g. Obalo Joan je bil imenovan župnikom v Novakah; č. g. Hrovat Fr. je šel za oskerbnika v Pas; č. g. Kalac Ant. gre za nadžupnijskega opravnika v Buzet; na tega mesto v Pazin č. g. Vitežič Jernej. — Umerl je Kolombani Lovre. R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Za odbornika dež. šol. sveta sta imenovana profesor. dr. Klofutar in profesor Zupan Tom. — Č. g. Poč Martin se je fari v Loškem potoku odpovedal in je šel za vikarja v Šturijo na Vipavskem, č. g. Azbec Matija pa je prišel za farnega oskerbnika v Hotič. Č. g. Sušnik Ant. je prestopil v litomeriško škofijo na Českem. Č. gg. Jerše Alojzij gre za duhovn. pomočnika na Trato, Regen Jož. v Poljane, Alijančič Val. v Šmartin pri Kranji, Rožič Alojzij v Predvor, Zdražba Janez v Cerklje, Potočnik Tomaž na Verhniko, Ferčej Matej v Šent-Rupert, Zorec Franc v Zagor.

Vabilo.

Prihodnje leto 1883 nastopi „Slovenski Prijatelj“ 32 leto svojega življenja. Hvala Bogu in vsem č. gg. naročnikom, ki so mu pripomagali do take starosti! Bog in stari podporniki ga gotovo tudi v novem letu ne bojo zapustili. Prizadeval si bode, naročnikom svojim lepo postreči.

Donašal bode:

1. Pridige za vse nedelje in praznike cerkvenega leta, postne pridige, govore pri raznih cerkvenih svečanostih in pridige za Slovencem bolj znane in priljubljene svetnike in svetnice božje.

2. Šolske katekeze, ktere so se leta 1878 začele za take šolarje, katerim se že večji katekizem v roke poda, po katerem se morajo iz glave učiti. Te katekeze

podaja tudi č. g. Mraz Tomaž, župnik v Vuhretu lavantinske škofije, in bojo letos dokončane.

3. Kazalo od vseh tvarin, ki jih je „Slov. Prijatelj“ donášal od l. 1856 do konca l. 1883. To kazalo je živa potreba!

4. Duhovske zadeve od vseh naših slovenskih škofij; Kerške, Ljubljanske, Goriške, Teržaške in Lavantinske.

5. Od družbe sv. Mohora vse oklice in vabila.

Še nektere prošnje:

1. Povsod se naročnina plačuje popred; naj se toraj tudi meni popred pošlje pred novim letom. Pervi list leta 1883 pošljem vsem sedanjim č. gg. naročnikom, pa lepo prosim, naj vsak, kdor „Slov. Prijatelja“ leta 1883 ni volje več sprejemati in plačevati, blagovoljno na nadpis zapiše besedo „retour“ in ga pošlje v Celovec nazaj. Tako vsaj vem, koliko iztisov potrebujem.

2. Mislim, da so č. gg. naročniki po večletni skušnji prepričani, da zastran iztirjevanja naročnine nikomur sile ne delam, da čakam in čakam pri nekterih leta in leta. Veliko naročnine mi je že po tem takem šlo v zgubo. Zatorej sem letos prisiljen nektere č. gg. naročnike lepo prositi, naj svoj dolg poravnajo.

3. Vsaka preselitev ktereга koli naročnika naj se mi naznani, da vem napis prenarediti, saj ni treba za to beliča plačati ne pri meni, ne na pošti, ako se odpert list pošlje.

Dajem še slednjič na znanje, da imam še precej iztisov obširnih, občno pohvaljenih kerščanskih nauk. Zvezki, ki jih imam, so ti-le in veljajo:

Zvezek od „cerkvenih zapoved,“ 21 tiskanih pol, velja 1 gold.

Zvezek od „s sv. zakramentov“, 81 tisk. pol, vel. 4 gl.

Zvezek od „blagoslovil“, 22 tisk. pol, velja 1 gl. 20 kr.

Zvezek od kerščanske pravice: „Varuj se hudega“ obsega 42 tiskanih pol, in velja 2 gold.

Zvezek od „Stori dobro“, 81 tiskanih pol, velja 4 gl.

Vsak zvezek je za se popolnoma celota in posebej mehko vezan.

Prosim, da si čč. gg. duhovniki podvizajo kupovati te izverstne kerščanske nauke: Ne bode jim žal za denar — gotovo ne! — Tudi imam še precej iztisov od moje knjige, od ktere lahko rečem, da mi ni še v roke prišla taka knjiga v nobenem jeziku. „**Jedro**“ ali „ves kerščanski nauk“ v 70 kerščanskih naukih. Ta knjiga je tako-le osnovana: Najprej so drobno tiskani prašanja in odgovori, kakor se nahajajo v Ljubljanskem katekizmu. Potem je kratek „Vvod“, v katerem se stari že znani keršč. nauk kratko ponavlja in novi za ta kerščanski nauk odločeni naznanja. Sedaj pride „Razlaga“, ktera donaša dokaze iz sv. pisma, cerkvenih učenicov, zgodovine itd., vpleta vmes mične pripovedi, in serčne opomine, naj bi kristjani po teh naukih tudi živeli. Na koncu pride „Sklep.“

V „Jedru“ ne manjka nobene verske resnice; post. tudi od „Marijinega brezmadežnega spočetja“, „od papeževe nezmotljivosti“ itd. je tam govor.

Iz tega vsakdo lahko sprevidi, da se ta knjiga dokaj lepo poda za keršč. nauke v cerkvi, za nedeljske šole pa tudi za toliko potrebne in priporočane kateketične pridige.

Torej bodi „Jedro“ vsem duhovnikom, vsem kerščanskim učiteljem in staršem, gospodarjem in gospodinjam serčno in goreče priporočeno!

Slednjič imam na prodaj tudi „Kazalo“ za vse zvezke obširnih kerščanskih naukov, ktero pride čč. gg. naročnikom gotovo prav po godu. Velja 10 kr.

Tudi imam še nekaj iztisov „Šolskih katekez“ za

pervence, ktere je tako izverstno spisal č. g. župnik T. Mraz v Vuhretu. Obsegajo 15 pol in veljajo 1 gold.

„Slov. Prijatelj“ za l. 1883 velja 4 gold.; naročnina naj se pošilja meni po nakaznicah. Z Bogom!

Andrej Einspieler.

založnik in vrednik.

Slovenski rodoljubi!

Skorej bode leto pri kraji, kar je „Mir“ zagledal beli den. „Mir“ je tako dober kup, da se mora vsakdo čuditi, kako je to mogoče. Poština sama stane za 24 številk 24 krajcarjev, tako da za papir, tisk in razpošiljatev ostane le 76 krajcarjev! To pa je le po tem mogoče, da so priskočili na pomoč darežljivi rodoljubi in da se je oglasilo tako veliko naročnikov. „Mir“ se tiska v 2100 iztisih. Zatorej prosim to-le:

1. Da nobeden sedanjih naročnikov ne odpade.

2. Da si vsak naročnik prizadeva, pridobiti še vsaj enega ali več naročnikov.

3. Da se v vsakej fari ali občini oglasi kak rodoljub kot poverjenik, ki je volje nabirati naročnino, jo pošiljati v Celovec in prejemati vse iztise „Mira“ v enem križnem zavitku.

Zatorej vse čč. gg. poverjenike družbe sv. Mohora lepo-lepo prosim, naj vabijo naročnike, naj nabirajo naročnino, jo odpošiljajo in slednjič tudi dovolijo, da se jim pošiljajo vsi iztisi. Tako bode pri razpošiljatvi manj dela in tudi poštine manj.

Naročnina naj se pošilja vsaj do novega leta, da vem, koliko iztisov „Mira“ bode treba. Naj bolj in naj ročnej se podajo poštne nakaznice, na kterih je tudi za imena naročnikov precej prostora. Ako pa na teh prostora za imena zmanjkuje, naj se pišejo na listnico, ki velja le 2 kr. „Mir“ bode izhajal kakor dozdej dvakrat na mesec 10. in 25. dne in sicer v sedanjem svojem duhu in sedanji svojeji obliki. Za to lepo prosim!

Andrej Einšpieler.

Danešnjemu listu je priloženo vabilo katoliške bukvarne v Ljubljani.